

Seimas priėmė bažnytinio turto gražinimo įstatymo pataisas

Vilnius, kovo 21 d. (Elta) — Seimas balsų dauguma priėmė Religinį bendrijų teisės ir išlikusių nekiliojamąjį turimą atkūrimo tvarkos įstatymo pataisas. Už tai balsavo 46 Seimo nariai, prieš — 35, susilaikė — 2.

Įstatymas buvo priimtas šiemet sausio mėnesį. Tačiau prezidentas Algirdas Brazauskas jo nepasirašė ir gražino Seimui svarstyti pakartotinai. Jis konstatavo, jog įstatymas turi esminių trūkumų.

Prezidento nuomone, Seimo priimtame įstatyme nepagrįstai ribojama religinių bendrijų, pripažintų atkuriamų religinių teisų perėmėjomis, teisė susigrąžinti turimą, jei jos neįregistruotos įstatymų nustatyta tvarka iki 1990 m. vasario 14 dienos. Jis taip pat atkreipė Seimo narių dėmesį į tai, kad neįvertinta nuosavybės teisų atkūrimo susitarimų su religine bendrija galimybė, numatyta Lietuvos Respublikos Konstitucijoje.

Prezidentas pasiūlė pataisyti net 9 įstatymo straipsnius iš 14. Pataisose, be kita ko, užfiksuota, kad religinės bendrijoms atkuriamas nuosavybės teisė ir išlikusių Lietuvos teritorijoje nekiliojamąjį turimą, kuris buvo nacionalizuotas ar kitaip valstybės nusavintas ir religinių bendrijų be jų valios. Išlikęs turimas, sakoma prezidentiniame įstatyme, religinei bendrijai jos pagedavimu gražinamas natūrala, išskyrus: gyvenamuosius namus ir butus, jei juose gyvena nuomininkai; pastatus ir kitus statinius, perstatytus taip, kad jų bendrasis plotas padidėjo daugiau kaip trečdaliu ir naujai sukurtas ploto negalima atskirti nuo buvusiojo arba jeigu jų pagrindu konstruojamas pakelstos kaip 60%, pastatus ir statinius, perduotus mokslo,

sveikatos priežiūros, kultūros, švietimo ir ryšių įstaigoms.

***

Kaip rašo Rimantas Varnauskas kovo 21 d. „Lietuvos aido“, perduodamas Seime vykusias diskusijas šiuo klausimu, iš pradžių daugiausia dėmesio kreipta į 12-tą straipsnį „Išlikusio nekiliojamąjį turimą išpirkimas“, kuriame prezidentas siūlė papildomų išpirkimo būdų (teikiant valstybės paramą, remtuojant (restauruojant) paminklinius ansamblius, kulto pastatus, išnuomojant žemės sklypą ne varžytinai tvarka).

Vytautas Landsbergis atkreipė Seimo dėmesį į šio įstatymo pirmą straipsnį, kuriame sovietiniai nacionalizacijos įstatymai traktuojami kaip teisėti, tad įteisinama ir okupacija („pagal buvusios sovietinės Lietuvos įstatymus buvo nacionalizuotas ar kitaip valstybės nusavintas“). Pasak V. Landsbergio, balsuoti už tokias formulutes reikėtų tą patį, kaip prieš Kovo 11-osios nutarimus. Jam pritarė Vytautas Plečkaitis — negalima balsuoti nei už Seimo, nei už prezidento variantą.

LDDP frakcijos narė Gema Jukūnaitė pasiūlė Landsbergiui atsakyti sovietmečiu gauto profesoriaus vardo, o likusiems — valstybinių butų, nes jie gauti iš okupacinės valdžios. Pasak jos, besąlygiškai atkurti teisingumo neįmanoma — „šiek tiek nuskriausdami Bažnyčią, nenuskriausime žmonių“. Kazimieras Kuzminskas (Krikščionių Demokratų frakcija) ir Povilas Jakūčionis (Politinų Tremtinių ir Kalinių frakcija) siūlė rengti naują, suderintą su Bažnyčia įstatymą ir žiūrėti į Bažnyčią ne kaip į klebono nuosavybę, o tikinčiųjų bendruomenę.

Baltijos kariuomenių vadai tarėsi kaip ekonomiškiau bendrauti

Vilnius, kovo 21 d. (LA-AGEP) — Pirmadienį baigėsi dvi dienas trukęs Lietuvos, Latvijos ir Estijos kariuomenių vadų pasitarimas. Estijos ginkluotųjų pajėgų vadas generolas majoras Aleksander Einselein, Latvijos kariuomenės vadas Pulkininkas Jurius Dalbins ir Lietuvos kariuomenės vadas generolas Jonas Andriškevičius daugiausia kalbėjo apie bendrų trijų valstybių ryšio ir oro erdvės kontrolės sistemos kūrimą.

Po derybų surengta spaudos konferencija, kurią „Lietuvos aido“ aprašo Gintaras Mikšius. Kariuomenės vadai atsakė į žurnalistų klausimus. Pasak Lietuvos kariuomenės vado gen. Jono Andriškevičiaus, tai buvo paprastas darbinis susitikimas. Jis yra vasario 27 d. Lietuvos, Latvijos ir Estijos gynybos ministrų pasirašyto trišalio bendradarbiavimo susitarimo tarsi.

Be ryšio ir oro erdvės kontrolės klausimų, kariuomenės vadų susitikime kalbėta ir apie būsimą bendrą bendradarbiavimą.

Bus surengti visų trijų šalių karinių jūrų flotilių bendri mokymai. Tačiau pirmiausia turės susitikti flotilių vadai. Rugsėjo 1-3 dienomis vyks būrių lygmenų pratybos Estijoje, taip

pat įvairūs tarptautiniai mokymai pagal „Partnerystės taikos labui“ programą. Pasak generolo Andriškevičiaus, ieškoma būdų, kaip dalyvauti tarptautinėse pratybose taupant lėšas.

Spaudos konferencijoje kalbėta, kad kol kas nebuvo diskutuota apie konkrečių firmų pagalbą ar technologijų, kurios būtų naudingos, saugant Baltijos šalių oro erdvę. Tai nėra principinis dalykas. Svarbu, kad ryšio ir oro erdvės kontrolės sistemos veiktų ir būtų pritaikytos prie NATO standartų.

Kalbėta ir apie Baltijos šalių Jungtinių Tautų taikos palaikymo batalioną BALTBAT. Visi kariuomenių vadai teigiamai vertina šią programą, ypač Danijos ir Didžiosios Britanijos pagalbą, teikiama Baltijos šalių taikos palaikymo batalionui. Į klausimą, ar būtų galima Baltijos šalims įsteigti bendrą ginkluotąsias pajėgas, gen. Andriškevičius ir jo kolegos atsakė, jog šios dienos rūpestis nėra sujungti šių valstybių karines jėgas į vieną bloką, bet padaryti gynybos pajėgas tokias, kad jos galėtų kartu mokytis.

Žurnalistai teiravosi, kada Baltijos šalių oro erdvės kontrolės sistema realiai galės pra-

Po to, kai pirmadienį penkiuose Tokijo pogrindžio traukiniuose buvo paleistos nuodingos dujos, nuo kurių žuvo aštuoni žmonės, o sužeistų buvo daugiau, kaip 4,700, pogrindinių traukinių saugumą susirūpino ir kitų pasaulio didmiesčių valdybos. Štai šioje nuotraukoje Manhattan, New Yorke, traukinio stotyje du policininkai tikrina įeinančius keleivius.

Seimas atmetė rezoliuciją remti Čėčėniją

Vilnius, kovo 21 d. (Elta) — Antradienį Seimas atmetė rezoliuciją dėl paramos Čėčėnijos Respublikai. Šią rezoliuciją prieš savaitę pasiūlė opozicijos vadas Vytautas Landsbergis ir po pirmojo svarstymo Seime jis buvo kartu su kitais Seimo nariais iš naujo suredaguota. Prieš ją balsavo 46 Seimo nariai, už — 39, ir 10 susilaikė.

Rezoliucijos projekte buvo siūloma, kad vyriausybė iškeltų Jungtinėse Tautose reikmę atgaivinti Dekolonizacijos komitetą, kuris tuoj pat imtųsi svarstyti bei pradėtų spresti Čėčėnijos problemą. Jai taip pat siūlyta kreiptis į Rusijos vyriausybę, kad būtų nedelsiant nutraukti karų veiksmų Čėčėnijoje ir išvesta Rusijos Federacijos kariuomenė.

Atmetusieji rezoliuciją savo

sprendimą motyvavo tuo, kad Seimas jau anksčiau yra padaręs pareiškimus dėl Čėčėnijos. Jie, be to, sakė, kad tokie pareiškimai pablogintų santykius su Rusija.

Prieš savaitę svarstant šią rezoliuciją Seime kilo aistros, kurias tramdydamas Seimo pirmininko pavaduotojas Juozas Bernatoniš nutraukė posėdį. Šį jo sprendimą opozicija įvertino kaip grubų Seimo statuto pažeidimą.

Antradienį prieš antrąją rezoliucijos svarstymą Krikščionių Demokratų frakcijos narys Vytautas Bogušis iškėlė Seimo pirmininkui Česlovui Juršėnui dvidešimt šešių Seimo narių pasirašytą pareiškimą, kuriame siūloma atšaukti Juozą Bernatoniš iš Seimo pirmininko pavaduotojo pareigų.

Čėčėnijos vaikus priglaus 69 šeimos

Vilnius, kovo 21 d. (LA-AGEP) — Kaip pirmadienį „Lietuvos aido“ pranešė Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių) partijos sekretorė Rūta Dambrauskienė, jau 69 šeimos pranešė, kad sutiktų priglausti dešimt vaikų, pagalbos ranka siūlo ir viena rusų tautybės klaipėdieta. Daugelis žmonių sutinka priglausti po 1-2 vaikus ir dažniausiai pageidauja, kad

jie būtų iki mokyklinio arba jaunesnio mokyklinio amžiaus. Žmonės nerekalauja jokios paramos iš valstybės, bet patys siūlo, ką gali. Tačiau manau, kad jų sutikimas globti vaikus galėtų būti ir savotiškas spaudimas vyriausybei“, sakė Rūta Dambrauskienė.

Beje, viena pirmųjų norą priglausti vaiką iš Čėčėnijos pareiškė Genovaitė Sakalauskienė, 1991 m. žuvusio savanorio Artūro Sakalausko motina. „Supraskit, aš negaliu kitaip elgtis. Mano sūnus žuvo ir aš turiu išgelbėti vieną ar du vaikus. Kažkas man skambino ir klausė, kad gal gerai moka, jei priglaudžiu vaikus. Man duonos kol kas užtenka. Vaikai iš Čėčėnijos pyrago ir saldainių nežadu, bet tos pačios duonos, manau, užteks ir jam. Aš negaliu suprasti vyriausybės atsakymo priimti vaikus iš Čėčėnijos. Negaliu suprasti, kai atstumia vaiką, ir negaliu kaip motina to pateisinti“, „Lietuvos aido“ sakė G. Sakalauskienė.

Seimas atsisakė svarstyti nepatogius klausimus

Vilnius, kovo 21 d. (LA-AGEP) — Seimo dauguma nesutiko svarstyti kreipimosi į Gruzijos vadovą Edouard Ševardnadze, kuriuo prašoma neleisti įvykdyti mirties bausmės nuosprendžio buvusio Gruzijos prezidento Zviada Gamsachurdijos šalininkams, nes, pasak LDDP frakcijai priklausančio Nerijaus Germano, šių asmenų pavardės gerai žinomos — jie „kriminaliniai“, o mirties bausmė Gruzijoje legali.

Seimo sesijoje nerasta laiko svarstyti ir įstatymo dėl laikino prieglobščio suteikimo asmenims, nukentėjusiems nuo stichinių ir socialinių nelaimių. (Jis reikalingas tam, kad būtų galima įstatymiška priimti čėčėnų vaikus).

Kaip rašo Ovidijus Lukošius „Lietuvos aido“, Tėvynės Sąjungos atstovė spaudai Rasa Rastauskienė „Lietuvos aido“ perdavė Lietuvos prezidento Algirdo Brazausko pirmadienio pasikalbėjimo duoto Lietuvos radijui transkripciją, kurioje prezidentas svarstė ir apie Čėčėnijos vaikų likimą.

„Dabar imkim Čėčėniją, šitą klausimą, taip liejasi kraujas, gaila žmonių, gaila vaikų“, kalba prezidentas. „Bet mes būkime savo vietoje ir matykime šitą reiškinį žinoma, labai sunku ir nemalonu reiškinį. Ar mes galim kaip valstybė dabar išstoti praktiškai vieninteliai tokie, kurie gelbsti šitą kraštą, jos žmones. Apsidairykim. Aš nenoriu priekaištauti niekam, tačiau yra kokios bendravimo normos, kokias tai tvarka. Ir kai bandome išspręsti siaurų ambicijų reikalus Čėčėnijos sąskaita ir ką ten slėpti, ir noras erzinti Rusiją. Šitą aš labai drąsiai tai sakau ir tas erzimas nieko apart nelaimių negali duoti. Aš nematau, kad kas Lietuvoje nori matyti Vilnių tokį, koks yra Groznas, arba dar kas nors panašus“, per Lietuvos radiją kalbėjo prezidentas Algirdas Brazauskas.

Lietuvos prezidentas vyks į Moldovą ir Ukrainą

Vilnius, kovo 22 d. (Elta) — Suderinta darbotvarkė prezidento Algirdo Brazausko oficialių vizitų į Moldovą ir Ukrainą. Vizitas Moldovoje truks vieną dieną — kovo 27-ąją. Algirdas Brazauskas susitiks su Moldovos prezidentu Mirča Snegur ir parlamento pirmininku P. Lučinskij. Susitiks Lietuvos ir Moldovos delegacijos. Po to numatoma pasirašyti dvišalius ekonominius susitarimus.

Į Ukrainos sostinę Kijevą Algirdas Brazauskas atvyks kovo 28 d. ryte. Vizitas Ukrai-

noje truks dvi dienas. Lietuvos prezidentas susitiks su Ukrainos prezidentu Leonid Kučma ir ministro pirmininko pareigas einančiu Jevgenij Marčuk. Jie lankysis Ukrainos parlamente. Pirmąją vizito dieną numatoma pasirašyti kai kuriuos Ukrainos ir Lietuvos susitarimus.

Kitą dieną Algirdas Brazauskas susitiks su lietuvių bendrijos Ukrainoje atstovais, lankysis Lietuvos ambasadoje. Kijevo universitete jam bus įteiktas garbės daktaro diplomai.

Bernatoniš nesijaučia nusizengęs Seimo statutui

Vilnius, kovo 22 d. (Elta) — Seimo pirmininko pavaduotojas Juozas Bernatoniš laiko nepagrįstu jam pareiškimą Seimo opozicijos nepasitikėjimą ir tikisi tam skirtame Seimo posėdyje paneigti pateiktus kaltinimus. „Pagal Seimo Statutą man turi būti skirta 30 minučių, ir aš jas išnaudosiu“, sakė jis trečiadienį spaudos konferencijoje.

Dieną prieš tai 26 Seimo nariai įteikė pareiškimą, kuriame pareikalavo, kad Juozas Bernatoniš būtų atšauktas iš Seimo pirmininko pavaduotojo pareigų. Jie, be kita ko, apkaltino Juozą Bernatoniš arogancija ir šališkumu. Tačiau jam inkriminuojamas konkretus kaltinimas, kad vasario 14 dieną, svarstant rezoliucijos dėl paramos Čėčėnijai projektą, savavališkai nutraukė Seimo posėdį. „Tai pavojingas pre-

cedentas, keliantis grėsmę demokratijos raidai Lietuvoje ir Seimas to negali toleruoti“, rašoma pareiškimė.

Juozas Bernatoniš spaudos konferencijoje sakė ne nutraukęs posėdį, o paskelbęs jį pabaigą. Posėdžio buvo neįmanoma vesti opozicijos lyderio Vytauto Landsbergio bei jo bendraminčių trukdymų, teigė Seimo pirmininko pavaduotojas. Jis sakė, kad tokia galimybė jam suteikia Statuto 98-sis straipsnis.

Manoma, kad Juozas Bernatoniš byla Seime bus svarstoma balandžio pradžioje.

Sprendimas dėl Seimo pareigūnų, tarp jų ir pirmininko pavaduotojų, atšaukimo iš pareigų priimamas slapto balsavimu daugiau kaip pusės Seimo narių balsų dauguma.

Gali būti atšauktas ambasadorius Londone

Vilnius, kovo 15 d. (LR) — Kaip „Lietuvos rytas“ sužinojo iš patikimų šaltinių, dėl pablogėjusios sveikatos ketinama atšaukti Lietuvos ambasadorių Jungtinėje Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos karalystėje Raimundą Rajecką (gimęs 1937 metais), kuris ir šiuo metu gydomi vienoje Londono klinikų, rašo Ramunė Sakalauskaitė „Lietuvos ryte“.

Prieš išvykdamas į Londoną Raimundas Rajeckas dirbo vyriausiuoju prezidento patarėju. Tų pačių šaltinių tvirtinimu, valdžios pareigūnų kabinetuose kalbama, jog R. Rajecką gali pakeisti prezidento patarėjas užsienio politikos klausimais ambasadorius Justas Paleckis (gimęs 1942 metais).

Gerai informuoti šaltiniai teigia, jog žinią apie R. Rajecką ligą prezidentas Algirdas Bra-

zauskas išgirdo tada, kai ambasadorius buvo grįžęs į Lietuvą Naujųjų metų išvakarėse. Užsienio reikalų ministerijos darbuotojų tvirtinimu, visas turėtų paaiškėti prezidento viešnagės į Londoną metu, kur bus minima Antrojo pasaulinio karo pabaiga.

Vakar „Lietuvos rytui“ komentuojamas galimybė vykti dirbti į Londoną ir dėl ligos pakeisti ambasadorių R. Rajecką, J. Paleckis atsakė: „Kalbėti apie pastarojo ligą būtų neetiška. Aš nesu medicinas. Jeigu tikrai taip yra, linkėčiau, jog ambasadorius R. Rajeckas kuo ilgiau dirbtų šiam poste“. Prezidento patarėjas užsienio politikos klausimais pasakė, jog kalbų apie galimą jo darbą Lietuvos ambasadoje Londone nebuvo.

Prezidentas pasirūpins lietuviška mokykla Gervėčiuose

Vilnius, kovo 17 d. (Elta) — Gervėčių lietuvių socialinio ir kultūrinio gyvenimo problemos aptartos penktadienį įvykusia me Algirdo Brazausko susitikime su šio krašto lietuviškais salelių Baltarusijoje atstovais. Svarbiausia iš problemų — lietuvių kultūros ir švietimo centro statyba.

Beveik prieš dešimt metų suprojektuoto centro, į kurį įeina mokykla su vaikų darželiu bei sporto sale, bendrabutis, klubas ir kiti pastatai, sąmatinė vertė siekia 16.5 milijono litų. Šiuo metu atlikta tik 6.8 milijono litų vertės darbai.

KALENDORIUS

Kovo 23 d.: Šv. Turibijus iš Mogrovėjo, vyskupas (1538-1606 Peru); Domas, Aklvilė, Galiginas, Vismantas. 1939 m. nacių Vokietijos kariuomenė užėmė Klaipėdos kraštą.

Kovo 24 d.: Liucija, Gabrieliū, Hilda, Daumantas, Nika.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

ATSISVEIKINOM SU A.A. SIMONU BOSU

Kovo 22 d., po gedulingų šv. Mišių Šv. Antano parapijos bažnyčioje, Our Lady of Hope kapinėse buvo palaidotas a. a. Simonas Bosas, sulaukęs 86 m. amžiaus. Velionis buvo ūkininkas, gimęs Lietuvoje. Atvykęs į Detroitą 1951 m., priklausė „Svyturio“ jūros šaulių kuopai, BALFo 76-tam skyriui, buvo Dainavos jaunimo stovyklos rėmėjas.

Kovo 21 dieną, Baubo laidotuvių namuose, po rožinio, kuri sukaldėjo kun. Alfonsas Babonas, laidotuvių direktorė Yolanda Zaparackienė tarė atsisveikinimo žodį ir pareiškė organizacijų viešas užuojautas.

Velionis giliam nuliūdime paliko žmoną Mariją, dukra Hertą Bosaitę, marčią Michelle-Mickie Bosienę, vaikaičius Edmundą su žmona Nancy, provaikaitį Eddie Jr., vaikaičių Joną ir provaikaitį Anthony, vaikaičių Michelle su vyrų Dave Traster ir provaikaitį Megan. Broli Klemens ir seserį Mariutę Lietuvoje. Laidotuves tvarkė laidotuvių direktorė Yolanda M. Zaparackienė.

METINIS BALFO NARIŲ SUSIRINKIMAS

BALFo 76-to skyriaus metinis narių susirinkimas sekmadienį, balandžio 9 d. 12:15 val. p. p. vyks Šv. Antano parapijos patalpose. Dienotvarkėje – pranešimai, valdybos ir revizijos komisijos rinkimai, einamieji reikalai. Visi skyriaus nariai kviečiami susirinkime dalyvauti.

Kovo 11-sios minėjime, Detroit, kalba JAV Kongreso Michigan valstijos atstovas Dick Chrysler, daug pasidaravęs dėl Lietuvos įtraukimo į NATO kandidatų sąrašą.

Nuotr. Jono Urbono

NAUJA TELKINIO NARĖ

Kovo 12 dieną Judy ir Algis Ošlapai susilaukė dukros Anna Nicole Ošlapaitės. Sveikiname tėvius.

SUKURĖ LIETUVIŠKOS ŠEIMOS ŽIDINI

Kovo 18 d., Annunciation bažnyčioje, Altomonte Springs, Floridoje, susituokė Rima Naronytė ir Paulius Klimas. Vestuvių pokylis vyko Timacuan Country Club. Vestuvėse dalyvavo nemažas būrys jaunojo giminių ir artimųjų iš Detroito. Jaunosios tėveliai yra Vytautas ir Nijolė Naroniai, o jaunojo – Aušra ir Stasys Klimai.

ČEMPIONAI PRALAIMĖJO

Kovo 19 d. Purdue vykusiame krepšinio turnyre, Big Ten konferencijos čempionai, Purdue universiteto komanda, 75-73 pralaimėjo prieš Memphis krepšinio klubą. Purdue komandą žaidžia detroitietis Paulius Gilvydis.

Im

PIETŪS IR KULTŪRINĖ POPIETĖ

Šv. Antano parapijoje, Detroit, turėjome cepelinų pietus, kepėme Užgavėnių blynus, o sekmadienį, kovo 19 – šv. Juozapo dieną suruošėm pietus ir kultūrinę popietę. Šeimininkės džiaugėsi gausiai atsilankiusiais ir visus pavaišino skaniais koldūnais/virtiniais. Popietėje buvo rodoma vaizduojamą sol. Virginijos Bruožytės Muiliolienės š.m. vasario 26 d. Dievo Apvaizdos parapijos salėje vykusio koncerto. Buvo ir vertingų laimikų laimėjimai, kuriuos pravedė Regina Juškaitė, prieš tai, talkinant Danutei Petrauskienei, išplatinusios bilietėlius. Tikimės, kad visi šią popietę ir pietumus buvo patenkinti.

PRIEŠVELYKINIS RENGINYS

Š.m. balandžio 9 d. – Verbu sekmadienį Šv. Antano parapijos moterys ruošia priešvelykinį pyragų, tortų ir namuose gamintų sūrių išpardavimą. Vyks gausi loterija Velykų statulų patiekalų – kalakuto, kumpio, kiaušinių, lašūnukų ir kt. Visuomenė kviečiama atsilankyti ir paremti Šv. Antano parapiją išgyjant skanių pyragų bei sūrių, išmėginant laimę loterijoje. Visi laukiami.

Regina Juškaitė

ŠARŪNAS MARČIULIONIS ŽAIDĖ DETROITE

Kovo 12 dieną Seattle „Sonic“ krepšinio komanda nugalėjo Detroito „Pistons“ 134-94. Rungtynės vyko Palace stadione, Auburn Hills, Michigan. Seattle puolėjas S. Kemp surinko 25 taškus, atkovojo 16 kamuolių, puolėjas Gary Payton pelnė 21 tašką, o Šarūnas Marčiulionis – 17 taškų, 7 rezultatyvius perdavimus, atkovojo 2 kamuolius, ir padarė tik vieną baudą. Marčiulionis žaidė 28 minutes gynėjo ir puolėjo pozicijoje. Jo pastangas stebėjo 16,235 žiūrovai ir tūkstančiai televizijos žiūrovų Detroito ir Seattle apylinkėse. Stadione buvo ir šimtinė lietuvių. Po rungtynių Šarūnas Marčiulionis aplankė Vyto Polteraičio vadovaujamos kompanijos ložę, kurioje susitiko su lietuviams stebėjusiaiis rungtynes. Susitiko ir su Michigan Healing the Children – Michigano labdaros organizacijos direktore Helen Salan, kuri buvo atvykusi stebėti rungtynes iš Grand Rapids, Michigan.

„Lietuviškų melodijų“ radijo valandėlės vedėjas Algis Zaparackas, o Arizonos Memėnas stebėjo rungtynes ir įrašė valandėlę pasikalbėjimus su Šarūnu Marčiulioniu bei komandos vyriausiu treneriu George Karl. Karl pareiškė: „Žinau, kad Marčiulionis nėra patenkintas, kad negauna daugiau laiko žaisti, tačiau aš ir „Sonic“ organizacija yra patenkinti Marčiulionio žaidimu, ypač po jo susižeidimo praėjusią sezoną. Mes tikimės, kad Marčiulionis mums daug padės, ypač puolime, per artėjančias pirmenybes“.

Šarūno Marčiulionio pasikalbėjimas buvo perduotas kovo 14 dienos laidoje. Šarūnas praėjusią vasarą buvo „iškeistas“ iš San Francisco į Seattle komandą, kurioje yra penki puolėjai su kuriais jis turi dalintis žaidimo laiką. Ateinančiais metais, lyga bus praplėsta – padidės dvejomis naujomis komandomis. Lygos praplėtimas sudarys Marčiulioniiui proga žaisti daugiau minučių. Šarūnas Marčiulionis prieš rungtynes kalbėjosi su ESPN tele-

„Gabijos“ tunto paukštytės Detroito lietuvių skautijos Kaziuo mugėje š.m. kovo 5 d. Nuotr. J. Urbono

PHOENIX, AZ

VASARIO 16-JI

LB Arizonos apylinkė Vasario 16-tosios šventės suruošė vasario 12 dieną. Iškilmės prasidėjo gražioje St. Elizabeth Seton bažnyčioje, kur Lietuvos intencija šv. Mišias aukojo arkivyskupas Paulius Marcinkus, asistuojant trims kunigams. Liturginius skaitymus atliko Viktorija Zakariene. Auką nešė Angelė Nelsienė ir Stasys Narkus. Palmų metu kelias giesmes išpūdingai atliko solistė Albina Gedminienė iš Escondido, Ca. Ypač švelniai skambėjo su įsijautimu giedama A. Mikulskio „Giesmė į Šiluvos Mariją“. Solistei vargonais pritarė Roberta Ward.

Pamaldoms pasibaigus visi susirinko į erdvį, lietuviškai ornamentais papuoštą parapijos salę. Arkivyskupui Marcinkui sukaldėjus malda, svečiai sėdo vaišintis skaniais užkandžiais.

Pagrindinė šios šventės programa pradėta JAV himnu, giedamu sol. A. Gedminienės, akompanuojant Algiiu Maceliui. Apylinkės pirmininkas Stasys Narkus pasveikino susirinkusius ir pasidžiaugė, kad šiems vėl susilaukėm brangių svečių iš Kalifornijos: JAV LB Krašto valdybos prezidento vicepirmininkės Angelės Nelsienės ir visiemis gerai žinomos solistės Albinos Gedminienės. Jos abi atliko svarbią šios dienos programos dalį. Pirmininkas, taip pat, priminė, kad yra renkamos aukos lietuvių reikalams ir prašė būti dosniais. Marytė Gallagher sukaldėjo įžanginę maldą. Tolimesnei programai praversti buvo paprašyta žurnaliste, autorė Nora Burbaitė-Trulsson. Susikaupimo minutę pagerbus žuvusius už Lietuvos laisvę, Lietuvos Nepriklausomybės aktą perskaitė Vincas Ruseckas, o Arizonos gubernatoriaus Fife Symington proklamacija – Aldona Vaitkienė. Latvių bendruomenės atstovė

vizijos tarptautinio skyriaus reporteriu, buvusiu NBA žaidėju Tim McCormick. Kalbėjosi apie komandos galimybes laimėti pirmenybes, apie Lietuvos padėtį. McCormick savo pasikalbėjimą baigė pasakydamas, kad, kai jis žaidė prieš Šarūną, Šarūnas turi vienas iš stipriausių ir greičiausių rankas visoje lygoje. Kovo 14 d. Seattle žais prieš Bostoną, kovo 16 – prieš Miami ir kovo 18 d. vėl prieš Detroitą.

Alg. Zaparackas

Gary, Indianoje, Vasario 16-tos šventėje kalba Gary meras Thomas Barnes. Iš k. – šv. Mišias aukojo prel. Ignas Urbonas, paskaitą skaitė inž. Pilypas Narutis, solistė Laima Žukienė, muz. Algis Barniškis, ALTO – v-bos narė Birutė Vilutienė.

Biruta Dirsienė gražiais žodžiais pasveikino brolius lietuvius, linkėdama vienybės visoms Baltijos valstybėms.

Pagrindinė kalbėtoja Angelė Nelsienė, reikšdama džiaugsmą Lietuvos laimėjimais priminė, kad Lietuva dar turi daug politinių ir ekonominių sunkumų. Nepaisant, kad užsienio lietuviai daug yra padėję savo tėvynei, jų darbas dar nebaigtas. Lietuvai ypač reikalinga dvasinės ir kultūrinės paramos. Svarbu sekti politinius pasaulio įvykius, susijusius su Lietuvos reikalais. Šiuo metu svarbu NATO problema. Turime skubiai kreiptis į Kongreso narius, prašydami Lietuvai užtarimo. LB-nės paruošė rezoliuciją, iškeliančią svarbius Lietuvos reikalus, perskaitė inž. Robert Aleksa. Rezoliucija buvo vienbalsiai priimta ir jos nuorašai bus nusiųsti aukštiesiems Amerikos pareigūnams.

Meninėje programoje – solo dainos ir deklamacijos. Solistė A. Gedminienė stipriai ir giliai soprano atliko „Vai gražu“, – A. Kačanausko, „Kur bakužė samanota“, – St. Šimkaus,

GARY, IND.

VASARIO 16 ŠVENTĖ

Šiaurės Vakarų Indianos ALTO skyrius Vasario 16 minėjo š.m. vasario 19 d.

Gary Šv. Kazimiero bažnyčioje prel. Urbonas aukojo Mišias už visus žuvusius ir mirusius už Lietuvos laisvę, pamokslė išskeldamas Vasario 16-sios ir Kovo 11-sios švenčių reikšmę lietuvių tautai. Parapijos choras pradėjo Mišias „Apsaugok, Aukščiausias“ giesme „Tėve mūsų“ solo giedojo Gediminas Brazaitis, chorui pritariant. Šv. Rašto skaitinius skaitė svečias inž. P. Narutis. Auką nešė ir Mišiomis tarnavo lituanistinės mokyklos mokiniai, tautiniais drabužiais pasipuošę. Pamaldose su vėliavomis dalyvavo Vytauto Posto legionieriai ir lituanistinė mokykla, mok. Janei Valeikienė vadovaujant.

Po Mišių prie mokyklos legionieriai ir mokiniai pakėlė vėliavas.

Salėje vyko tolimesnė šios šventės programa. Įnešamos vėliavos, giedami himnai. Juos giedojo menininkai iš Lietuvos – sol. Laima Žukienė ir muz. Algis Barniškis. ALTO pirm. V. Gumuliauskis minėjimą pradėjo

„Kregždutė“, O. Metrikienės, „Piemenuko daina“, – Godavas ir kelias liaudies dainas. Dainininkei pianinu pritarė Algis Macelis. Eilėraščius „Ne tas di-dis“, – V. Kudirkos ir „Aš norėčiau prikelti“, – Maironio gražiai padeklamavo Aldona Genčiuvienė.

Programos pabaigoje apylinkės pirmininkas Stasys Narkus padėjo arkivyskupui Pauliui Marcinkui ir kitiems kunigams už šv. Mišias ir vargoninkei R. Ward už akompanavimą solistei. Speciali padėka pareikšta visiems programos dalyviams. Gėlių puokštės buvo įteiktos A. Nelsienei, A. Gedimieniui, A. Genčiuvienei, Norai Trulsson ir Marytei Gallagher, kurios dėka buvo išrūpinta ši bažnyčia ir salė. Atlapo gvazdikas buvo prisegtas A. Maceliui. Nuoširdžiai padėkota vyriausios šeimininkės Janei Youršienei ir Sofijai Narkienei, aukų rinkėjomis Birutei Strouse ir V. Zakarienei ir visiems prisidėjusiems prie šios šventės paruošimo. Šventiškas susibūrimas užbaigtas Lietuvos himnu.

Vikt. Zakariene

pasveikindamas svečius. Pirmasis nuoširdų sveikinimo žodį tarė Gary miesto meras Thomas Barnes. Jis perskaitė ir savo proklamaciją Lietuvos Nepriklausomybės šventės progą. Kongreso atstovas Peter Visclovsky, iš Washington negalėdamas atvykti, atsiuntė savo vasario 16 d. Kongrese Lietuvos Nepriklausomybės progą pasakytą kalbą. Gerai paruoštą paskaitą skaitė inž. Pilypas Narutis, vienas iš 1941 m. sukilimo organizatorių, buvęs Stuthoffo kacetų kalnys, buv. VLIKo vicepirmininkas ir dabar aktyviai politikoje dalyvaujantis. Jo paskaita buvo paremta dokumentais, faktais, ir visų su dideliu dėmesiu išklaudyta.

Meninę dalį atliko sol. Laima Žukienė ir muz. Algis Barniškis. Jie padainavo šešias lietuvių kompozitorių (mums naujas) lietuviškas dainas su labai švelniu džiazo ritmu. Gražiais ir skambiais soprano ir baritono balsais jie padainavo – solo ir duetu – Barniškiui elektroniniais vargonėliais pritariant. Paskutinę dainą – Maironio „Lietuva brangi“ sustojė dainavo visi minėjimo dalyviai, Barniškiui vargonais pritariant. Tuo ir baigėsi oficialioji šventės dalis. Po minėjimo buvo pietūs, o po jų šokiai. Pirmą kartą po daugelio metų!.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, pažymima, iki kada yra užsimokejės.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	¼ metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.000	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausias redaktorė Danutė Bindokienė
Administratorių Pijus Stončius
Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesnaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

ALTO vadovybę sudaro: Vincas Gumuliauskis, Vladas Ruzga, Birutė Vilutienė, Kaz. Balt-Baltrušaitis.

krp

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ LABDARA

Į Klaipėdą atvežta beveik 4 tonas sverianti labdaros siunta iš Australijos. Vaistų, medikamentų, invalidų vežimėlių, antikvarinių lietuviškų knygų rinkimą Lietuvai organizavo Vakarų Australijos Lietuvyų bendruomenės pirmininkas, kunigas Alfonsas Savickas.

Labdara bus dalijama Klaipėdos Marijos Taikos Karalienės bažnyčioje. Ji bus skirta miesto gydytojų įstaigoms, politiniams kaliniams ir tremtiniams, socialiai remtiniams žmonėms. Tai jau antra labdaros siunta, kurią organizavo kunigas Alfonsas Savickas. (LR, 03.08)

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už
priemamą kainą. Pacientai priimami
absolučiai punktualiai. Susitarimul
(kalbet angliskai) tel. 708-422-8260

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd 3 v. p. p. 7 v. v. antrd 12:30-3 v. p. p.
trečd uždaryta. ketvd 1-3 v. p. p.
penkt. ir šeštđ 9 v. r. 12 v. p. p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR
ISSIPLIETUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINE CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val p. p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2609
Valandos pagal susitarimą
Vakaris ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUŠ LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd 2 v. p. p. 7 v. v., antr. 9 v. r. 12 v. v.
ketvd 12-4 v. p. p., penktđ 12-6 v. v.

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophthalmologas/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6822
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

Dr. RAIMUNDAS RUGINIS
Chiropraktinis gydymas nuo
nugaros, kaklo ir galvos skausmų
1025 Ogden Ave.
Lisle, IL 60532
Tel. 708-963-1410

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val: antr. 2-4 v. p. p. ir ketv. 2-5 v. p. p.
Seštđ. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 778-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir
Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydymas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center.
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Teroristų problema

Amerikiečiai netikėtai su-
sitikimams toli nuo savo namų
mėgsta vartoti posakį „pasaulis
vis dėlto mažas“. Kitaip sakant,
nėra tokios tolimos vietos, kur
tie patys žmonės nesimaišytų –
pasaulis tapo visiems atviras,
visiems prieinamas, pasiekia-
mas. Ta „atviro pasaulio“
sąvoka labiausiai pastebima,
kai atsitinka neįprasti, su-
krečiantys įvykiai ar nelaimės.
Anksčiau ar vėliau tu įvykių
pasekmės ratilais nubanguoja
net į nuošaliausias mūsų
planetos vietas, paliečia žmones,
gyvenančius tūkstančius mylių
nuo sukretimų centro.

Panašiai galvojama ir po bau-
ginančios nelaimės, praejusį
pirmadienį įvykusios Japonijos
sostinėje. Kol kas nesusekti
piktadarių, požeminių trauki-
nių vagonuose padėję kelis
paslaptinius ryšulėlius, iš kurių
pasklido mirtinos dujos. Užmuš-
ti bent 8 asmenys, tūkstančiai
sueisti, kai kurie galbūt nepa-
gydomi. Įtariama, jog tai tero-
ristų darbas, nors dar niekas šio
nusikaltimo „nepasisavino“.
Paprastai kuri teroristų grupė
stengiasi viešai pareikšti, kad
įvykdytas nusikaltimas yra jų
kovos priemonė su tikra ar įsi-
vaizduota nuoskauda.

Ivykis Japonijoje dar kartą
akivaizdžiai parodė, kokiais pa-
vojingais laikais gyvename,
kaip nuvertinama žmogaus
gyvybė, kai nekaltųjų siaubas,
kančios ir mirtis panaudojama
politiniams ar asmeniniams sie-
kiams. Prieš porą metų bombos
New Yorko World Trade pasta-
te taip pat pareikalavo pana-
šaus aukų skaičiaus, o nusi-
kaltėliai nešėjo „pasigirti“ savo
veiksmais. Kas gali pasakyti,
kur pasireikš kitas teroristų
puolimas?

Manoma, kad Tokijo požemi-
niuose traukiniuose buvo pa-
naudotos nervų sistema žalo-
jančios dujos, vadinamos „su-
rin“, išrastos Vokietijoje II
pasaulinio karo metu. Tai ne-
reikia, kad teroristai būtų pė-
žūs, užsilikusį sandėluose che-
minių ginklų, dujas patygti
lengva pasigaminti iš medžiagų,
gaunamų eilinėse parduotuvė-
se. „Sarin“ dujos niekuomet ne-
buvo panaudotos II pas. karo
metu, bet 1980-aisiais Irakas jas
naudojo prieš Iraną. Tai labai
efektingas mirties įrankis,
pakuojantis per kelias sekundes
pakanka įkvėpti, paliešti ar

– Ir tavo kišenėje. Nėra tokios vietos, kur nebūtų
Dievo.
Pats nepajutau, kaip įkišau ranką į kišenę ir
pažvelgiau į motiną: nenorėjau, kad pamatytų, kaip
kišenėje ieškau Dievo. Jau žinojau, kad Dievas yra visur,
tik mes, nuodėmingi, negalime jo nei matyti, nei
užčiuopti, o vis tiek, nors ir nejučiame, kišenėje pagraibiau.
Užčiuopiau tik kelis žirnius, vieną giliuką, kurį aną
dieną po ažuoluo radau, dar tokį visiškai žalią, ir daug
trupinių. Net nesmagu pasidaryti, kad Dievas gali pama-
tyti tokią nešvarią mano kišenę. Ėmė noras tuoj išver-
ti ir viską čia pat iškratyti, bet nenorėjau, kad dar ir
motina pamatytų, kokios mano kišenės nešvarios.
Ištraukiau ranką, pasivirtinavau kniūbščias ir vėl
pakėliau akis į motiną. Ji nebežiūrėjo į debesis, bet skai-
niojo tokias smulkias dvišakas pienes ir jas gnaibė.
Pakėliau akis į dangų. Viršum Kelmyne tysojo ilgas
ilgas debesis, panašus į ilgą pilkapių kirmėlę, vienas
galas buvo nusmailęs, kitas storas, nusviręs žemyn ir
net prasižiojęs.
– Žiūrėk, tas kirminas nori Kelmyne praryti, –
pasakiau.
– Koks kirminas? – motina pakėlė galvą nuo savo
pienių.
– Nagi tas ant Kelmyne. Žiūrėk, jau žiojasi.
– Tikrai tu sakai. Kur eisi uogauti? – nustebė
motina.
Manęs tuo nepagąsdino.
– Į skynimus. Kai praris, gal ir čia bus skynimas. Bus
daug arčiau. Su Kelmyne gal ir gyvates praris, tada basi
galėsime uogauti.
– O va, toki daiktą ar matei? – parodė man dvi
sunertas dvišakas pienes, o prie žiedų užmautus iš tų
pačių pienių išgnybtus maukslelius.
Ne, tokio daikto tikrai dar nebuvau matęs.

(Bus daugiau)

ŠAULIŲ SAJUNGOS TAKTINIAI
MOKYMAI PABRADĖS POLIGONE

Pabradės kariniame poligone
š.m. vasario 24-26 d. įvyko Šau-
lių sąjungos taktiniai apmo-
kymai tema „Partizaninio karo
taktika“. Juose dalyvavo 134
šauliai iš 11 šaulių rinkinių (iš
viso yra 15 rinkinių). Ribotas
poligono kareivinių lovų skai-
čius neleido šauliams gausiai
dalyvauti šiuose apmokymuose.
Apmokymai buvo surengti, pa-
dedant ir remiant kariuomenės
Generaliniam štabui, Karo aka-
demijai ir Savanoriškosios kras-
to apsaugos tarnybos štabui. Pa-
grindiniai mokymų pagalbinin-
kai – Generalinio štabo virši-
ninkas pulkininkas V. Tutkus,
kuris susitikime su LSS vado-
vybe išskėlė apmokymų mintį ir
vėliau ją drauge su šaulių
vadovybe ugdė, Generalinio
štabo kovinio parengimo valdy-
bos viršininkas pulkininkas-lei-
tenantas R. Žibas, Karo aka-
demijos rektorius pulkininkas
Z. Kulys, SKATo vadas pulki-
ninkas-leitenantas A. Pocius.

Taktiniams apmokymams
buvo sudarytos trys šaulių kuo-
pos ir spec. padalinys. Kiekvie-
nai kuopai buvo duota užduotis
įsakymo tvarka, kurią reikėjo
įvykdyti laiku. Kiekviena kuo-
pa privalėjo, atlikę žygį į duotą
rajoną, ten užimti gynybą, vesti

žvalgybą nurodytomis kryp-
timis. Atitinkamu laiku,
keičiantis kovinei situacijai,
buvo duotas įsakymas persikelti
į naujas išėties pozicijas. Tem-
stant buvo duotas įsakymas
puolimui. Spec. padalinio
užduotis – tai pastovus trukdy-
mas kuopos vykdyti numatytas
užduotis. Tai diversinės paskir-
ties padalinys.

Rytojus dieną šauliai atliko
šaudymo iš automato AK-74
pratybas. Rezultatai buvo ne-
blogi.
Šios pratybos buvo pirmosios
tokio lygio po LSS atsikūrimo,
todėl buvo ir nesklandumų.
Tačiau instruktoriams vado-
vavęs SKAT štabo sargybų
kuopos vadas vyr. leitenantas
D. Saruolis ir apmokymus ste-
bėjęs SKA Tarnybos vadas
pulkininkas-leitenantas A. Po-
cius jų pasiruošimą ir eigą įver-
tino teigiamai jau vien dėl to,
kad rimtai pradėta dirbti ka-
rinėje srityje.

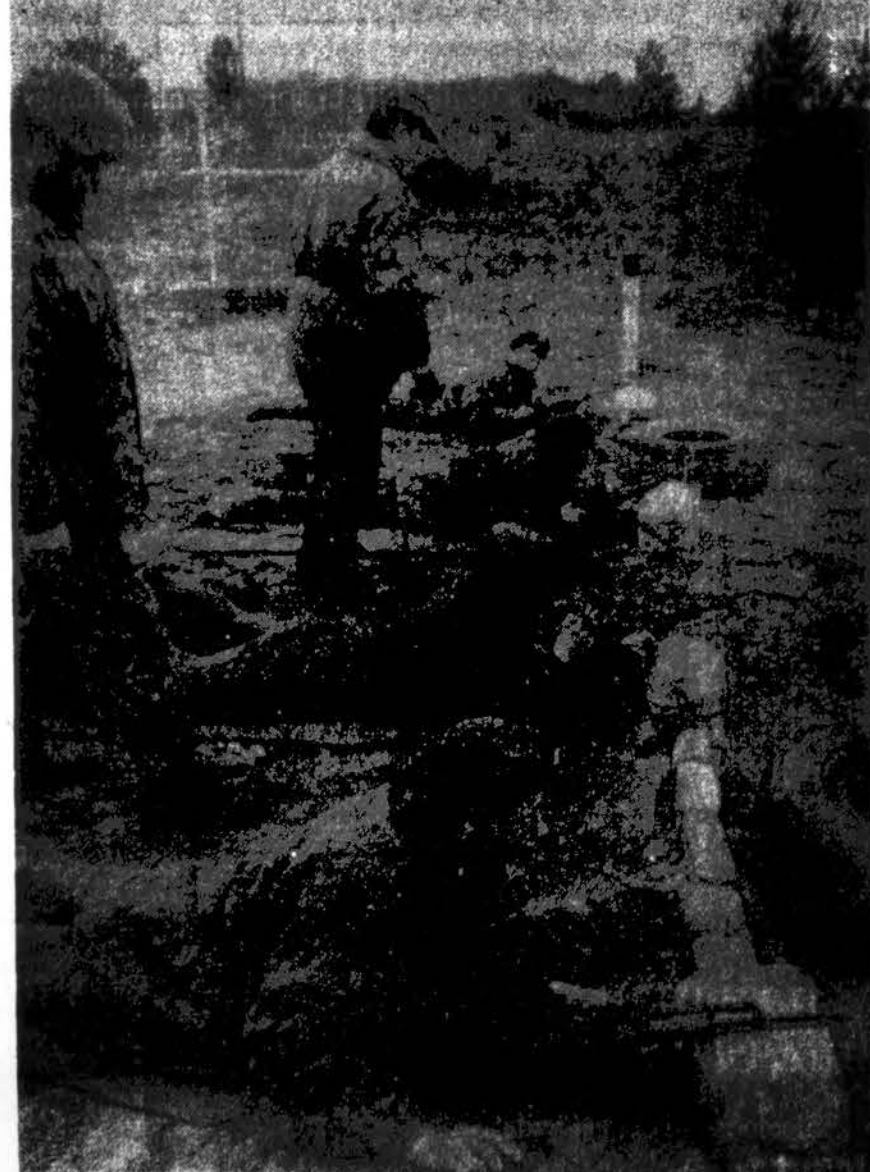
Ginkluotė ir šaudmenis ap-
mokymams skyrė SKAT štabas
ir Karo akademija. Mokymams
tiesiogiai vadovavo LSS vadas
R. Mintautas, taktikos studij-
joms – Utenos šaulių rinktinės
štabo viršininkas kapitonas B.
Stukas, kuris paruošė kuopoms
užduotis.

Ateityje, Generaliniam šta-
bui, Karo akademijai ir SKA
Tarnybos vadovybei padedant,
tokių taktinių mokymų planuo-
jame organizuoti ir daugiau.
Jau dabar sudaromi planai
mokymams tema „Diversinė
veikla prieš užnugarį“.

Lietuvos šauliai rimtai užsi-
ima kovinio parengimo ugdymu
ir į savo gretas kviečia Lietuvos
žmones, kad kiekvienas galėtų
įvykdyti valstybės piliečio
pareigą – ginti ir stiprinti
Lietuvos nepriklausomybę.
S. Ignatavičius
LSS vado pavaduotojas

PAAUKOJO NACIONALI-
NĖ PREMIJĄ

1993 metų Lietuvos naciona-
linės kultūros ir meno premijos
laureatas Antanas Kmieliauskas
savo premiją paaukojo Lie-
tuvos laisvės kovų – Miško
brolių draugijos rūmams atsta-
tyti Vilniuje. Šiems rūmams
projektuoti, archeologiniams
kasinėjimams ir kitiems dar-
bams atlikti daugiausia lėšų yra
paaukoje užsienio lietuviai.
Antanas Kmieliauskas nacio-
nalinę premiją gavo už Rainių
kopyčios memorialą.

Lietuvos Šaulių sąjungos Vilkaviškio rinktinės šauliai šaudymo pratybų metu
š.m. vasario 26 d.
Nuotr. Romo Eidukevičiaus

AL GORE TALINE

KAZYS BARONAS
Mūsų korespondentas
Europoje

JAV viceprezidento Al Gore
trumpą viešnagę Estijos sostinė-
je dalis vokiškos spaudos atžy-
mėjo tik trumpom žinutėm, tuo
tarpu didesnį dienraščiai tam
įvykiui paskyrė didelį dėmesį,
vieningai pažymėdami, kad, ne-
žiūrint aukšto Dėdės Samo pa-
reigūno paguodžiančių žodžių,
Baltijos valstybės turinčios
pačios save gelbėti.

Laikraščiai rašė, kad vicepre-
zidentas viešėjo toliausiai nu-
ėjusioje reformų srityje valsty-
bėje, pasirinkdamas Taliną, ku-
ris yra arčiausiai nukelavęs
prie Vakarų pasaulio.

Pereitais metais B. Clinton
buvo nusileidęs Rygos aerodrome,
suteikdamas Latvijos sostinė-
je Baltijos valstybėms nepri-
klausomybės išlaikymo paramą.
Tą patį ritualą pakartojo Al
Gore, dalyvaujant Estijos presi-
dentui bei min. pirmininkams
A. Šleževičiui ir M. Gailiui, dar
kartą patvirtindamas Baltijos
valstybių nepriklausomybę
prieš seną kolonialinę Rusijos
imperiją. Didesnės už šią ame-
rikiečio geros valios demonstra-
ciją baltiečiai negalėjo laukti.

Aišku, aukšto svečio apsilanky-
mas galėjo būti kitu pakaitalu
– įsijungimu į NATO eiles. De-
ja, Baltijos valstybės negali
laukti, kad NATO kariai kovotų
už jų nepriklausomybę. Tą pačią
„istoriją“ vakarų diplomatai
kartoją Vilniuje, Rygoje, Taline.
Tas yra aišku ir tų valstybių

vadovams. Jos turi pačios save
gelbėti, save ginti. Tad Baltijos
valstybių tikslas yra gerų ryšių
palaikymas su Rusija, neprilei-
džiant Maskvos prie bet kokios
intervencijos.

Deja, tikros karinės strategi-
jos baltiečiai beveik nepažįsta.
Estai prisimena 1940 m., kai be
jokios kovos buvo okupuotas jų
kraštas. Dabar jie investuoja
daug pinigų į kariuomenę, norė-
dami nors simboliškai pasiprie-
šinti Rusijai. Iš kitos pusės,
Estija ieško politinio išlyginimo
su Maskva, o ryšium su karu
Čečėnijoje, estai atsisakė nuo
reikalavimų Narvos srityje, ta-
čiau visuomet primindami ru-
sams Tartu mieste 1920 m. pa-
sirašytą sutartį.

Latvija nenumato pasipriešin-
ti Rusijai net ir simboliškai.
Vyriausybė numato pasitraukti
į pagrindį ir iš ten vesti plačią
propagandą, kuri daug kainuo-
tų Rusijai politinėje plotmėje,
privedant net prie dalinių pasi-
traukimo iš Latvijos.

Lietuva turi ypatingą poziciją,
kadangi joje nėra stiprios rusi-
škos mažumos, kuri gali būti
Maskvos intervencijos akstinu.
Lietuva randasi tarp Gudijos ir
Karaliaučiaus apygardos. Tad
Rusija pageidauja žymiai geres-
nių santykių su Lietuva kaip su
Latvija ar Estija. To reikalauja
transitas į Karaliaučius.

Amerikiečiai ir europiečiai
tris valstybes vadina „Balti-

cum“. Tikrovėje, šioje formoje
jos neegzistuoja. Tiesa, rusai jas
vadina „artimu užsieniu“. O iš
šios pozicijos yra labai mažas
žingsnis iki „savos šalies“ var-
do. Juk Čečėnija yra savo kras-
to reikalas, ką formulavo Va-
karai. Manding, Al Gore Taline
parodė, kad Vakarai rusišką in-
vaziją prieš Baltijos valstybes
priims su dideliu prieštaravimu,
ko jie neparodė Kaukazo kare-

IŠ IPATĖLIO ŠNEKTŲ

JURGIS JANKUS

43

– Va puodas. Priskinkim ji su kaupu, mamai
geriam barščiam užteks.

Skynėm abu. Jis, žinoma, daug greičiau už mane.
Skyniau ir norėjau atspėti, kodėl kitur jos smulkios, o
čia tokios stambios. Lindo galvon, jog gal todėl, kad čia
ilgai galėjo nušauti vėlniai, bet nedrįsau klausyti. Žino-
jau, kad jie gulėjo visiškai netoli jaujos, o jauja nuo čia
buvo geras galiukas. Ji tebebuvo, bet susenusi,
sulinkusi, niekada nebekūrenama. Juozukas seniai
nuspirkto kuliamažą mašiną ir javų nebedžiovina. Bet
girdėtos naujienos ilgai neišlaikiau. Ji taip svilino
liežuvi, kad tą patį vakarą persakiau motinai, o ji tik
ranka numojo ir dar pridėjo:

– Reikės pasakyti Ipatėliui, kad vaikui tokių bai-
sumų nepasakotų. Argi jau pritrūko žmoniškų pasakų?

O vis dėlto ir ji pati neiškentė kitiems nepasakiusi,
nes po kiek laiko didesnėji vaikai ėmė klausinėti, ar
Ipatėlis man tą tikrai pasakėjo. Vieni tikėjo, ką sakiau,
kiti – ne. Kiti net bėgo pas Ipatėlį patikrinti, ar tikrai
taip buvo. Jis neišsigynė nė vieno žodžio, o vieną dieną
storu pirštu pakuteno man po smakru ir pasakė:

– Na, kad tu ir greitais. Nespėjai ką išgirsti, tuoj
ir visi žino.

Nebarė. Taip sau pasakė. Net ir šypsodamasis, bet
man buvo nesmagu, kad neiškentė nė vienos dienos.
Dabar, kai metu akį atgal, nesigailiu: jeigu būčiau užsi-
raukęs, būčiau ir pats pamiršęs. Ir pamiršau, tik kitų
atmintyse užsiliko trupiniai ir mano atmintį pažadino.
Taip ir tegalėjo per porą savaitių atnarplioti jau daugelio
užmirštą pasaką. Pasaką? Kas dabar begali žinoti, kur

baigiasi tikrenybė ir kur prasideda pasaka? Pagaliau
ir kiek tikrenybės yra pačioj pasakoj? Juk ir žmonės,
apie kuriuos ta pasaka susipynė, tikrai gyveno, tikrai
paliko savo būvimo pėdsakus. Kai peržvelgiu, ką
surašiau, pajuntu pagarbą anų laikų žmonėms. Jie buvo
nemokytai, bet turėjo drąsos pažvelgti anapus to, ką gali
pačiuoipinėti, o, antra vertus, gyvendami gamtoje ir su
gamta, gal jie daug giliau žiūrėjo, kas anapus gamtos
yra. Kas žino, gal tada ir Dievas, pavargėliu persirengęs,
užėdavo į jų trobas, gal ir vėlnias mėgdavo persirengti
ir gyvuliais, ir žmonėmis. Kaip galėjo žinoti, kad tokį
persirengėlį tegalima tik sidabrine kulka nušauti? Tur-
būt kas šovė, tas žino. O kodėl ir Deveikis galėjo neušauti?
Tik dabar ateina atsiminimas, kad ir Juozukas, kai pasi-
dirbo šautuvą, nušveitė dėžutėn tada surinktus šratus
ir vieną šautuvo vamzdį jais užsitaisė. Sako, kad kairiji.
Ir niekada iš jo nešovė. Sakė, laikė tik dėl visa ko. Sakė,
kad niekada nežinai, ką ir kur gali sutikti. Užtaisė, bet
niekam nesakė. Tik Natalijai, o ta mokėjo tylėti. Pasakė
tik po Juozuko mirties. Tada vyrai tyčia iškraptė
užtaisą ir tikrai rado tuos pačius, iš sukapoto rublio
padarytus, šratus, kuriais tėvas persirengusią vėlnio
gimėnę iš savo kaimo išrūkė. Kas žino, bet taip sakė
Ipatėlis. Jis žinojo.

STORPIRŠČIO JAUJA

Kai grįžtu į vaikystės dienas, atsimenu, kad tuo
metu tebebuvo vos dvišakas, bet jaučiausi, lyg būčiau
lygus su visais. Galbūt todėl, kad tėvai, kaip savo
pirmąjį, papaikindavo, o ir senis Ipatėlis visiems sakė,
kad aš esu geriausias jo draugas. Ne tik sakė, bet ir
šnekėjo kaip lygus su lygiu. Gal jis taip ir nešnekėjo,
bet aš jaučiausi, lyg taip būtų šnekėjęs.

Tą savaitę arkliai pūdyje užarinėjo mėšlą, tai į
bežnyčią visi išėjo pėsti, tik mudu su mama tepasilikom
visko prižiūrėti. Perkilnoje arklus pakluonėje, susėdom

pievutėje ir ėmėm žiūrėti į debesis, kurių tokių baltų,
kartais vienam pakrašty kiek pilkšvų, buvo pilnas
dangus. Jie labai iš palengva, lyg tinginio apimti, plaukė
per dangaus mėlynumą ir keitė savo išvaizdą. Ligi šiol
to keitimosi nebuvau net pastebėjęs, bet tą sykį mama
parodė. Ir kad daugelis vis į ką nors panašūs. Vienas
į katina, kitas į mėlynėje paklydusią žąsį, dar kitas į
pasibaidžiusį arklį. Bet neilgai. Pasibaides arklis sutirpo
į dviąs puodas, paskum išsiskirstė į tris, iš tėvo pypkės
paleistas, dūmelius. Iš žąsies išdygo vėlniukas su kre-
vais ragais ir su nulaužta šake.

– Ar danguje yra vėlniukų? – paklausiau.

Motina, debesyse ieškojusi ko kito, staiga atsuko
akis į mane:

– Iš kur dabar tokios mintys?

– Va, žiūrėk, iš ano debesies išdygo vėlniukas.
Dabar nebe. Dabar kažin kas. Panašus į pilną tešlos
duonkubilį. Žiūrėk, tešla per kraštus jau virsta.

– Čia tik debesyse, ne dangus. Kas danguje vėlniu-
kus laikys? Archangelas seniai visus iš dangaus išvijo
ir į pragarą sugrūdė.

– Bet koks vienas galėjo kur pasislėpęs ir pasilikti.
Kur nors po lova ar kampe po šluota.

– Nepasilikto. Kai archangelas šlavė, tai visur
iššlavė, o jeigu ir būtų mėginęs, kur užlįsti, tai pats
Dievas archangelui būtų parodęs. Nuo Dievo akies
niekas negali pasislėpti.

– Kodėl? Ar jo akys tokios geros?

– Žinoma, kad geros. Bet jam ir matyti nereikia,
jis ir taip viską žino.

– Kodėl?

– O todėl, vaikuči, kad jis visur yra.

– Ir po lova?

– Ir po lova?

– Ir po šluota?

– Ir po šluota.

– Ir mano kišenėje?

INVESTUOKIME Į LIETUVOS ATEITĮ

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

Mūsų spauda mirgėte mirga labdaros vaisiais Lietuvai, šalpos prašymais našlaičiams, ligoniams ir seneliams, o ir pavieniai asmenys prašo vienokios ar kitokios pagalbos. Tiesa, kad labdara ir šalpa Lietuvai ne mažiau reikalinga už bendro verslo bendroves ar specialistų pasikeitimą, tačiau bene svarbiausias nepriklausomybę atgavusios tautos elementas yra jos jaunimas, nes tik juo remiasi tautos ir valstybės ateitis bei gerovė. Jaunų kartų rankose yra demokratiškos, taurios ir šviesios Lietuvos pamatai.

Specialistai jau įsitikino, kad jaunimo švietimas Lietuvoje yra apgailėtina stovyja, nors po nepriklausomybės atstatymo Lietuvos mokytojai atmetė Maskvos nurodymus, tačiau neturėjo jiems jokio pakaitalo. Jie buvo įpratinti į mokinį žiūrėti iš aukšto, kaip į jų malonėn pavestą žemesnį padarą, ignoruojant jaunuolio psichiką, o su kolegėmis vengti artimų ir draugiškų santykių, nes tarpusavio pasitikėjimo ir kolegiskos pagarbos jausmai buvo suniokoti. Bet dabar yra gyvybiškai svarbu Lietuvos jaunimą auklėti pagal etikos, moralės ir teisingumo principus, ji paruošti gyvenimui, pritaikyti modernią vakarietišką metodiką. Kaip ta problema išspręsti?

Atrodo, kad užsienio lietuvių tarpe nestinga idealistų, kurie savo intelekto ir sugebėjimų dėka prisideda prie tos problemos sprendimo ir užpildo sovietinės indoktrinacijos bei metodikos padarytą žalą, bei paliktas spragas. 1990 metų rudenį „Šviesos“ suvažiavime metu lankėsi tuometinis Lietuvos Švietimo ministras Darius Kuolys ir Pedagoginių tyrimų instituto direktorė Meilė Lukšienė. Jiedu kreipėsi į suvažiavusius su prašymu verbuti mokytojus, kad jie atvyktų į Lietuvą supažindinti Lietuvos pedagogus su vakarietiška metodika ir mokyklų sistema.

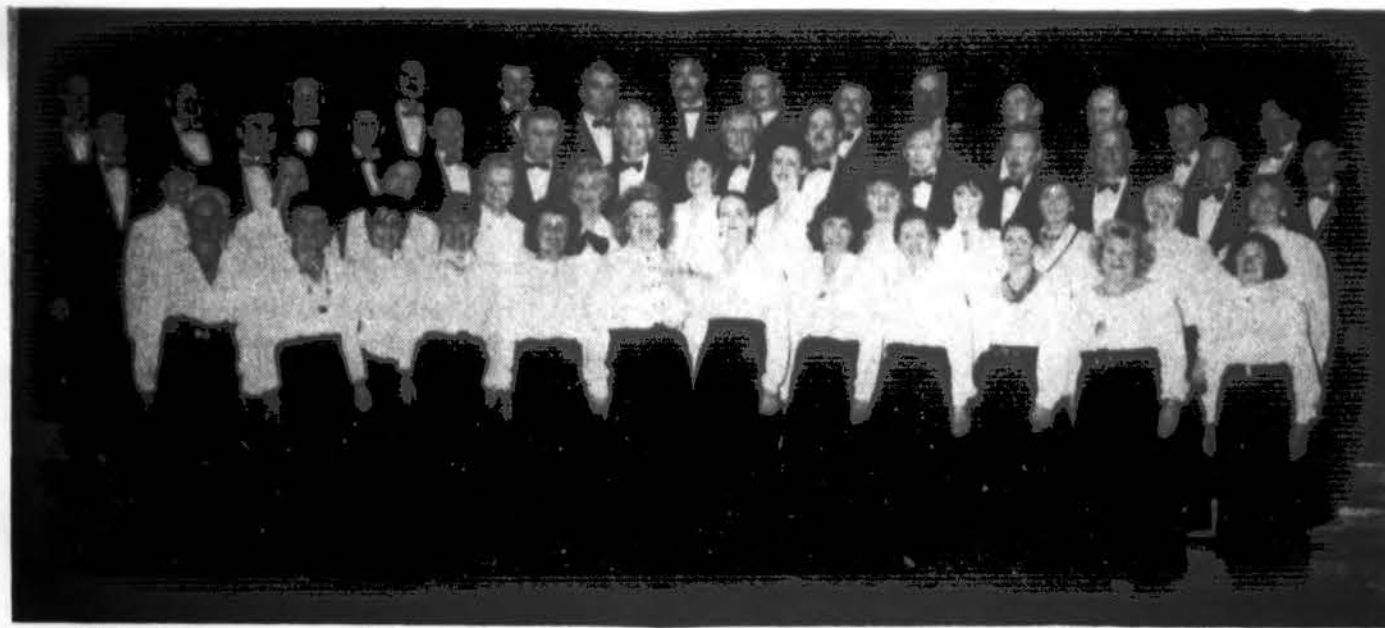
Nors iki liepos mėnesio laiko dar yra, bet organizatoriai jau emėsi iniciatyvos, pradėjo verbuti mokytojus-kolegas lietuvius ir amerikiečius. Taip „gimė“ APPLE. „American Professional Partnership for Education in Lithuania“. 1991 m. vasarą pirma 30 lietuvių ir amerikiečių pedagogų grupė nuvyko į Lietuvą, kelionės ir viešnagės išlaidas padengė savo lėšomis ir nugabėję dovanotas pagalbine mokslo priemones. Tai buvo labai sėkminga, nors ir gan audringa APPLE kursų pradžia, nes tuo metu dar siautė kamonai ir įvyko Medininkų tragedija. Kursuose dalyvavo daugiau kaip 500 Lietuvos mokyto-

jų, kurie, kursų pabaigoje užpildė klausimų lapus, išdėstė savo pageidavimus ateinantiems metams. APPLE pradėjo plėstis, buvo renkamos lėšos Lietuvos mokytojams paremti stipendijomis, kad jie galėtų padengti dalyvavimo kursuose išlaidas. APPLE tarpininkavo tarp Lietuvos Švietimo ministerijos ir Amerikos organizacijų bei Tautos korpuso.

APPLE kursų dalyviai prašė vaizdajuosčių iš Amerikos mokyklų, teoretinių žinių, kaip išgyventi į mokinio psichiką ir besąlyginiai bendrauti su kolegomis, kaip dirbti su protiniai atsilikusiais ir fizinių negalių sužalotais vaikais. 1992 ir 1993 metų kursuose jau buvo nagrinėjamos beveik visos mokymo sritys: specialioji pedagogika, pasaulio istorija, anglų kalbos, gimtosios kalbos ir tikybos dėstyimas, geografija, gamtos mokslai, muzika, visuomenės mokslai, Montessori metodika, kova su alkoholizmu ir narkomanija bei paruošimas mokyklų socialinių darbuotojų, ir dar eilė kitų.

1994 m. vasarą į Lietuvą jau atvyko net 80 pedagogų, jų tarpe 60 amerikiečių, kurie žavėjosi savo ankščiau kursuose dalyvavusių kolegų išpūdziais Lietuvoje, jos žmonėmis, jų vaishingumu ir elgesiu. Per ketveris metus APPLE kursuose dalyvavo daugiau kaip 4,000 Lietuvos mokytojų ir 250 pedagogų iš užjūrio. Tai jokia kaina neįvertinamas įnašas į Lietuvos ateitį, todėl tą reikia tinkamai įvertinti ir APPLE darbą remti, žinant kad organizatoriai keliauja savo lėšomis, bet prašo paramos Lietuvos mokytojams stipendijų formoje. Šią vasarą kursai vyks Vilniuje, Kėdainiuose, Biržuose ir Šilutėje, o Švietimo ministerija, kuri praveda mokytojų registraciją, laikosi griežtos kvotos, kad dalyvautų du trečdaliai mokytojų iš kaimo mokyklų ir trečdalis iš miestų.

Nors iki liepos mėnesio laiko dar yra, bet organizatoriai jau renka stipendijas Lietuvos mokytojams. Viena stipendija – 25 doleriai. Norintieji tam kilniam tikslui paaukoti, prašome čekiškai adresuoti PO Box 617, Durham, Ct. 06422. APPLE remia Lietuvos mokytojų fondas, Lietuvos katalikų religinė šalpa ir kiti. Šiais metais Clevelando kredito kooperatyvas „Taupa“ APPLE atstovei įteikė 1,000 dolerių. Reikia tikėtis, kad ir kitos lietuvių finansinės institucijos seks „Taupos“ pavyzdžiu. Kamonai ir įvyko Medininkų tragedija. Kursuose dalyvavo daugiau kaip 500 Lietuvos mokyto-

Lietuvių Operos choras dainuoja „Draugo“ koncerte balandžio 2 d. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Nuotr. Jono Tamulaičio

LIETUVOS AMBASADOS PRANEŠIMAS DĖL LAIŠKŲ DINGIMO

Lietuvos ambasada Vašingtone gavo Lietuvos Rysių ir informatikos ministerijos sekretoriaus G. Pangonio atsakymą į ambasadoriaus Alfonso Eidinto laiška, kuriame buvo pranešama apie Lietuvos piliečių, gyvenančių JAV, skundus dėl prasto Lietuvos pašto darbo.

Savo atsakyme sekretorius G. Pangonis rašo, kad pagal Pasaulinę pašto konvenciją, paprasta tarptautinė korespondencija siunčiama nepirašyta prie lydymųjų pašto dokumentų ir gavėjams įteikiama, įmetant į abonentes pašto dėžutes. Todėl nustatyti, kuriame etape dingsta laiška, nėra galimybių. Be to, užsienio piliečiai, pažeidami Pasaulinės pašto konvencijos nuostatų reikalavimus, laiškuose siunčia valiutą, o kai kurie nesąžiningi užsienio ir mūsų šalies pašto bei pašta gabenančių lėktuvų bendrovių darbuotojai, ieškodami valiutos, atidarinėja laiškus, juos grobsto.

1993 m. sausio 6 d. valstybinė įmonė „Lietuvos paštas“ kreipėsi į Pasaulinę pašto sąjungą su prašymu informuoti užsienio šalių pašto administracijas, kad pašto siuntose į Lietuvą nebūtų siunčiama valiuta, nes paštas pinigų dingimo atveju materialiai neatsako. Pasaulinė pašto sąjunga apie tai užsienio šalių pašto administracijas informavo 1993 m. vasario 1 d., nusiųsdama aplinkraštį Nr. 38.

„Lietuvos paštas“ susitarė su JAV pašto administracija, ir šiuo metu JAV piliečiai Lietuvos gyventojams gali siųsti pinigų pašto perlaidomis.

Tenka pažymėti, kad iš JAV dažnai negaunamos pašto siuntos, arba gaunamos pažeistos. Dėl šios priežasties Vilniaus pašto pervežimo centras per 1993 m. JAV pašto pervežimo tarnyboms pareiškė 148 pretenzijas, o per 1994 m. – 243. Pagal surinktus statistinius duomenis, 1994 m. antrą pusmetį iš JAV gautos nepilnos penkios lėšų, kad kaip galima daugiau Lietuvos mokytojų kursuose dalyvautų.

daug dirbama ir Lietuvoje. 1994 m. gegužės 11 d. „Lietuvos paštas“ paruošė „Veiksmų gaunamos korespondencijos ir jos indėlio saugumui užtikrinti Lietuvos paštuose“ bei kontrolei sustiprinti programą. Gruodžio 22 d. įmonės direktorių valdybos posėdyje buvo priimtos priemonės, kad sustiprinti korespondencijos saugumą Pašto pervežimo centre.

Konkrečiais pateiktis adresais buvo organizuotos ir konkrečios tyrimo priemonės. Norint nustatyti, ar laiška ne dingsta Pašto pervežimo centre ir gavimo paštuose, buvo išsiųsti specialūs kontroliniai laiška. Kauno ir Vilniaus centrinių paštų vadovams buvo nurodyta sustiprinti gaunamos tarptautinės korespondencijos kontrolę.

Savo ruožtu Lietuvos ambasada JAV ir toliau kreipsis didesnę dėmesį į Lietuvos piliečių pageidavimus ir nusiskundimus bei teiks apie tai informaciją atitinkamoms Lietuvos valstybės institucijoms.

Mokytoja Jūratė Jankauskaitė ir mokinė Tara Mikuzytė – Čikagos lit. mokykloje vienos šventės metu. Nuotr. Vlodo Žukausko

CLASSIFIED GUIDE

FOR RENT

Išnuomojamas 5 kamb. 2 mieg. apšildytas bt.; šaldytuvai, ir virimo plyta; 71 St. ir Waatenaw apyl. \$425 | mėn. + 1 mėn. „security dep“ ir „lease“. Kreiptis | Almq: 312-476-8727.

HELP WANTED

LAMCO LANDSCAPING & MAINTENANCE CO. Washington, D.C.

Ieško darbininkų pjauti žolę pradėdant balandžio mėn. Pradinė alga \$8 | val.; būtina turėti darbo leidimą (work permit). Parūpinim butą veltui gyventi kartu su kitu lietuviu. Kreiptis prieš balandžio mėn.: Aleksas, tel. 202-244-2373

UNIVERSAL HOME CARE AGENCY

Positions available: nannies, companions, elder care, housekeepers. Tel. 312-237-0076

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS (312) 586-5959 (708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- MLS kompiuteriūr FAX pagalba
- Nuosavybų įkainavimas veltui
- Perkamieji parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

Century 21 KMIECIK REALTORS 7922 S. Pulaski Rd. 4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER 284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarimus. Įkainavimas, veltui.

MISCELLANEOUS

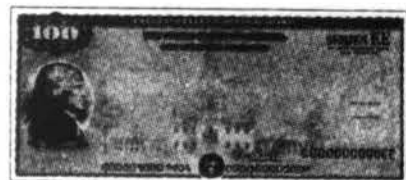
ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAIŠYMAI Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai. 312-779-3313 KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%—20%—30% pigiau mokėsit pas mus už apdraudą nuo ugnies, taip pat ir už automobilio draudimą.

FRANK ZAPOLIS 3208 1/2 West 95th Street Tel. (708) 424-8654 (312) 581-8654

TAISOME SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VENTILUOJUS. H. Deckys Tel. 585-6624

Your ticket to a secure retirement.

DRAUGE GAUNAMI NAUJAUSI LEIDINIAI

- NUO DUSIOS IKI TIBERIO, III tomas. Atsiminimai. Ladas Tulaba. 391 psl. \$10.00
- KAZYS BIZAUSKAS, Antroji knyga. Monografija. Pranas Zundė. 430 psl. \$12.00
- BALTOSIOS PELYTĖS KELIONĖ Į MĖNULĮ, Apsaka, Dan. Bindokienė. 63 psl. \$6.00
- MANO ŽODYNAS. Paveiksluotas lietuvių-anglų kalba. Richard Scary. 92 psl. \$20.00
- ALEKSANDRAS KAČANAUSKAS. Kūrinų rinktinė. I t. Solinės dainos. 161 psl. \$12.00
- ŠALTINĖLIS 95 etudai fortepionui. Lietuviškų dainų motyvais. Nij. Dėdinienė. 116 psl. \$16.00
- GYVENIMO CIKLAI. Straipsnių rinkinys 1994 šeimoms metų progą. Irena Lukoševičienė. 40 psl. \$3.00
- KAZIMIERAS PALČIAUSKAS 1941-1944 KAUNE. Ant. Dundzila. 96 psl. 4.00
- ŽIEMOS ERŠKĖTIS. Eilėraščiai. Julija Švabaitė. 86 psl. \$7.00
- RUDUO MĖNULYJE. Eilėraščiai. Aleksandras Radzius. 111 psl. \$8.00
- AMERIKOS LIETUVIŲ SPAUDA 1874-1910. Vac. Biržiška. Red. St. Vaškienė. 280 psl. \$10.00
- LIETUVIŲ KALBOS DALYVIŲ VARTOSENA. Antanas Klimas. 82 psl. \$3.00
- TAUTOS SUKILIMAS 1941. I dalis. Pli. Narutis. 404 psl. \$17.00
- VIDURNAKČIO SARGYBOJE II. Rinktiniai raštai. Vytautas Vaitiekūnas. 375 psl. \$10.00
- LIETUVIŲ FONDAS II. 1962-1982-1992. Antanas Juodvalkis. 585 psl. \$25.00

Pastaba. Užsakant knygas paštu, Illinois gyventojai pridėda Sales tax 8.75% nuo knygos kainos. Tačiau visi tiek Illinois, tiek ir kitų vietovių knygų užsakytojai pridėda pašto ir supakavimo išlaidų apmokėjimui.

„DRAUGO“ KONCERTAS

1995 m. balandžio 2 d., sekmadienį
Jaunimo centre, Čikagoje

Solistė Dana Stankaitė

Čikagos lietuvių operos choras

Solistė Margarita Momkienė

Solistas Jonas Vaznelis

Solistai
Genovaitė Bigenytė, Lilija Kopūstaitė, Bronius Maciukevičius, Vaclovas Morkus, Lidija Rasutienė, Eglė Rūčkštelytė, Gražina Stauskaitė, Antanas Tveraga

Koncertmeisteriai
Manigirdas Motekaitis ir Ričardas Sokas

Dirigentas Alvydas Vasaitis

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą laivu su pristatymu į namus. Skubiems siuntiniams - AIR CARGO. Komercinės siuntos pagal susitarimą. Dokumentus, įgaliojimus notarizuojam veltui. MAISTO SIUNTINIAI nuo \$29.- iki \$98.-

Aukštos kokybės maisto produktai

Du patys populiariausi, tai šventinis už \$39.- ir 55 svarų įvairaus maisto už \$98.-

\$39.- kava tirpi, kava malta, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, vaisių koncentratas, sausainiai, alicjus, mėsos konservai, aspirinas, multivitaminai.
\$98.- dešra (rūkyta), mėsos konservai, šprotai, vaisių koncentratas, margarinas, alicjus, sūris, sausainiai, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, kava malta, kakava, cukrus, kruopos (ryžiai), makaronai, razinos, majonezas, riešutai (išlukštenti), konservuoti žirneliai, konservuoti agurkai, šokoladas, aspirinas, multivitaminai. **55 svarai** arba 25 kg.

Pageidaujant prisiųsime smulkia informaciją. Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą. Dirbame nuo 1987 m.

TRANSPAK, 2638 W. 69th St. Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

A.A. PRANUTĖ IVANAUSKIENĖ AMŽINYBĖN IŠLYDĖJUS

Š.m. vasario 26 d., nuėjusi ilgą žemiškąją kelionę, išgyvenusi sunkios ir ilgios ligos skausmus, savo mylimų vaikų dukros Elenos, sūnaus Alberto, vaikaitių ir dukraitėlių su meile nuolat globota, į Amžinuosius Viešpaties namus išėjo ankstyvosios kartos žymi veikėja, daugelio katalikiškų organizacijų narė, giliai tėvynę Lietuvą ir šeimą bei visus žmones mylėjusi a.a. Pranutė Ivanauskiene, sulaukusi 93 metų amžiaus.

A.a. Pranutės Ivanauskiene gyvenimo kelias nuostabus. Ji išgyveno daug skausmo vaikystėje, jaunystėje, o taip pat patyrė daug gėrio, džiaugsmo, tarndaudama Dievui, šventai atlikdama motinos pareigas šeimai, savo broliams, sesutėms Lietuvoje ir čia, Amerikoje, bei visiems žmonėms.

A.a. Pranutė Ivanauskiene gimė 1902 m. kovo 9 d. Džiugonių kaime, Sidabravo parapijoje, Šeduvos valsčiuje, Panevėžio apskrityje, vidutinių ūkininkų šeimoje. Jos tėveliai Ieva ir Povilas Janušauskai susilaukė 8 vaikų: penkių sūnų ir trijų dukterų.

Bet šią gražią šeimą per Pirmąjį pasaulinį karą išliko skaudžiai nelaimė: 1917 m. epidemine ligom siaučiant, mirė tėvelis, o po metų – 1918 m. mirė mamytė. Janušauskų šeima liko našlaičiais. Vyriausias sūnus Jonas buvo tik 20 metų, Petras 18, Pranutė 16, o po jos – dar penki mažamečiai – dvi dukros ir trys sūnūs. Jauniausias vaikas Pranukas tebuvo tik trijų metų. Ši našlaičių šeima išgyveno sunkias dienas, badą. Mažamečiai vaikai turėjo dirbti ūkio darbus. Šiai šeimai padėdavo gerieji Džiugonių kaimo kaimynai. Broliui Jonui vykus kariuomenėn, o vėliau išsimokiusiam ir gavus tarnybą pašte, tėvo pareigas atliko aštuoniolikmetis Petrus, o motinos – šešiolikmetė Pranutė.

Bet Dievo Apsvaizda neapleido našlaičių Janušauskų šeimos. Jie augo meilėje, susiklausyme ir dažnai Sidabravo klebonai pamoksluose šią šeimą statydavo gyvenimo pavyzdžiu.

1992 m. pavasarį iš Amerikos sugrįžo kaimynas Kazimieras Ivanauskas, tenai pagyvenęs keletą metų, pažinojęs Janušauskų šeimą ir Pranutę. Netrukus, 1922 m., per Sekmines, Kazimieras vedė Pranutę, sukurdamai gražią lietuvišką šeimą.

Po vestuvių, praleidę keletą mėnesių Lietuvoje, rudenį, atsiveikinę brolius, sesutes, tėvynę Lietuvą Kazimieras ir Pranutė Ivanauskai išvyko Amerikon.

Netrukus jie apsigyveno Čikagoje, įsigiję maisto krautuvę, kur, sunkiai dirbdami, pelnę duoną senoje Dievo apvaizdos parapijoje. Šią prekybą išlaikė beveik 30 metų, o po Antrojo pasaulinio karo, atsikvietę svainį ir brolių Jurgį Janušaitį su šeima, savo verslą perleido jiems, o patys džiaugėsi užtarnautu poilsiu, apsigyvenę gražiam Marquette Parke.

Kazimieras ir Pranutė buvo nuostabiai malonaus būdo, gilaus tikėjimo, jie mylėjo žmones, žmonės mylėjo juos. Dėl šių būdo savybių turėjo gerą vardą ir pasisekimą prekyboje. Jie nebuvo mokslo žmonės, bet turėjo Dievo dovaną – gabumus – bet kokiam darbe. Šalia prekybos, tuojau abu įsijungė į tuometinę lietuviškąją veiklą parapijose, įvairiose katalikiškose organizacijose. Pranutė vadovavo daugeliui organizacijų, dalyvavo savo kūrybos eilėraščių. Ir taip visą savo gyvenimą abu Ivanauskai pašventė Dievui, šeimai, gausiomis aukomis rėmė vienuolynus, parapijas, katalikiškas organizacijas, spaudą,

„Draugą“ skaitė iki pat mirties, 73-ųjų metų.

Kazimiero ir Pranutės Ivanauskų širdies kilnumą ir meilę juto broliai ir sesutės Lietuvoje, brolio Jurgio šeima tremtyje. Po karo Ivanauskai į Ameriką iškviėtė keliolika šeimų. Jiems surado butus, padėjo surasti darbą, dažnai jiems padėdami ir maistu. To niekada nepamiršime.

A.a. Kazimieras Ivanauskas amžinybėn išėjo prieš dvidešimt penkeris metus, su mylima žmona Pranute išgyvenęs beveik penkiasdešimt metų.

Jie susilaukė dukrelės Elenos ir sūnaus Alberto, kuriuos išauklėjo katalikiškoje dvasioje, įdiegė meilę tėveliams ir žmonėms, išmoksino. Sūnus Albertas – JAV laivyno kapitonas, dukrelė, baigusi* ir muziką, dabar dažnai patarnauja lietuvių organizacijom ir lietuviškom pamaldom parapijoje. Dukra ir sūnus, atsidėkodami tėveliams, mylimai mamytei už dovanotą gražų gyvenimą. Jai atsidėjo ją globodami, vėliau laugdami, dienas ir naktis budėdami prie Jos lovos paskutiniais šio žemiškos kelionės metais.

Tokia tai buvo a.a. Kazimieras ir a.a. Pranutė Ivanauskai.

A.a. Pranutė Ivanauskiene

Paskutinį kartą tarti sudie šiai tauriajai motinai ir Lietuvos dukrai a.a. Pranutei Ivanauskienei Čikagos lietuvių laidos tautiečių namuose Marquette Parke vasario 28 d. Su velione atsiveikino įvairių organizacijų vadovai, nariai, seselės vienuolės, giminės, draugai ir pažįstami.

Atsiveikinti atvyko Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčios klebonas kun. Jonas Kuzinskas, kun. Antanas Zakaruskas, tėvas Kidykas, SJ Rožinį sukalbėję kun. Vito Mikolaitis, velionė kas savaitę lankę su švenčiausiuoju sakramentu ir ligoninės kapelionas kun. Pranas Kelpša. Putnamo seselių vardu trumpą dėkingą žodį tarė V. Čepaitienė. Lietuvos dukterų draugijos vardu jautrų, a.a. Pranutės gyvenimą išryškinantį žodį tarė pirmininkė Marija Noreikienė:

„Ir pasišaukė Gerasis Dievas a.a. Pranutė Ivanauskiene i savo Dangiškuosius namus vasario 26 d. A.a. Pranutė mes pažinojome visi, kaip nepaprastai gera, labai dosni, visad besišypsanti močiutė, kuri per netrupą savo gyvenimą žemėje padarė tiek daug gero savo šeimai čia ir Lietuvoje, nebekalbant apie įvairias, ypač katalikiškąsias organizacijas, vienuolynus, bažnyčias. Ji davė visiems ne dėl to, kad ji skendo prabangoje, ji davė dėl to, kad jos širdis ir jos būdas buvo didesni negu jos gyvenimas. Prisimenu gerai sesę Pranutę, kada ji visą savo gyvenimą abu Ivanauskai pašventė Dievui, šeimai, gausiomis aukomis rėmė vienuolynus, parapijas, katalikiškas organizacijas, spaudą,

Iš pulk. Juozas Vėbras laidotuvių Antakalnio kapinėse. Prie kapo stovi karių sargyba.

PAMINĖTOS PULK. JUOZO VĖBROS MIRTIES METINĖS

Sukako metai, kai gimtoji žemė amžinam poilsiui priglaudė savo sūnų, plačiai pasaulyje išgarsinusių Lietuvos vada, savanori-kūrėją, profesoriu, karo chemijos mokslų daktarą, pulkininką Juozą Vėbrą.

Š.m. vasario 12 d. šv. Mišias už jo vėlę Vilniaus Šv. Jonų bažnyčioje aukėjo Vilniaus vyskupas Juozapas Tunaitis, asistuojant tėvui Hansui Fišeriui iš Vokietijos ir trimis klierikams. Šv. Mišių metu buvo prisiminti šio garbingo žmogaus asmenybės bruožai, jo nepalaužiama valia ir ryžtas, ginant Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę tiek kovų laukuose, tiek ir per visas okupacijas rezistencinėje veikloje. Ypač pabrėžtas jo tvirtas tikėjimas laimingu ir šviesiu Tėvynės rytojumi.

Po pamaldų a.a. pulkininko J. Vėbros kovų ir kančių bendražygis poetas Balys Gaidžiūnas, dabar gyvenantis Vilniuje, paskaitė šiam momentui parinktus eilėraščių, o proanūkis Laurynas padėklavo Simo Račiūno eiles. Iš įvairių miestų suvažiavę pulkininko giminės ir

artimieji bei atsilankę vilniečiai turėjo malonią progą pirmąkart pamatyti jo atminimui įrengtą išleistų darbų, mokslo žymenų bei apdovanojimų parodėlę, išgirsti naują jo biografijos puslapių, pažūrėti unikalių video įrašų. Prisiminimus apie bendravimą su pulkininku J. Vėbra papasakojo Vilniaus sukilėlių klubo pirmininkas Viktoras Ašmenskas, dimisijos majoras Stasys Zaikauskas, agronomas Bronius Simniškis, buv. Tyrimų laboratorijos bendradarbis Juozas Genevičius. Jaunėlė dukra Vaila jautriais žodžiais kalbėjo apie tėvelio dar jai mažytei įdiegtą meilę Lietuvai, ryžtą darbuotis jos žmonių labui.

Antakalnio kapinėse, kur palaidotas pulkininkas J. Vėbra, J.E. vyskupas J.Tunaitis pašventino vilniečio liaudies meistro Vaclovo Kiselevičiaus padarytą ažuolinį koplytstulpį. Jo viršūnėje guspindo nauja aštuonbriaunė saulutė, o koplytėlėje po stogeliu amžinajam liūdesy parimo Rūpintojėlis. Tylią viduržiemio pavakarę kapo kauburėlis nušvito baltųjų kalijų žiedais, žvakių lieps-

sutėms Onai ir Paulinai Lietuvoje“.

Šį jautrų atsiveikimo žodį palydėjo „Marija, Marija“ giesmė.

Kovo 1 d., Pelenų dieną, pamaldos už velionės Pranutės sielą vyko Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčios šventovėje, Marquette Parke. Šv. Mišias koncelebravo penki kunigai: parapijos klebonas kun. Jonas Kuzinskas, kun. Vito Mikolaitis, kun. Pranas Kelpša ir kun. Jonas Kidykas, SJ. Jautriai, dar kartą a.a. Pranutės Ivanauskiene kilnius darbus žemiškoje kelionėje pamokslė išsakė kun. Vito Mikolaitis. Gražiai šv. Mišių metu aidėjo šiai progai operos solistės Danutės Stankaitytės giedamos giesmės. Vargonais grojo muz. Ričardas Sokas. Tiek šermenyse, tiek ir bažnyčioje dalyvavo labai daug žmonių, o į kapines velionę palydėjo ilgą vilkstinę automobilių. Paskutinėje žemiškoje kelionėje a.a. velionės karštą nešė jos mylimi trys vaikai, dvi dukraitės ir viena produkraitė.

Šv. Kazimiero kapinėse laidotuvių apeigas atliko kun. Vito Mikolaitis, ir „Marija, Marija“ giesmės aidais tarėme paskutinį sudie a.a. Pranutei Ivanauskienei, palikusiai mums savo meilės, kilnumo ir gerų darbų pavyzdį.

Po laidotuvių šeima pakvietė visus į restoraną gedulo pietums, kur dalyvavo didelis būrys laidotuvių dalyvių. Malda sukalbėjo kun. Vito Mikolaitis, o dalyviai valandėlę nuoširdžiai skleidė a.a. Pranutės kilnių darbų gyvenimo knygą.

nelėmis. Eglių viršūnėmis iš susirinkusiųjų lūpų nubangavo „...užstok prieš Aukščiausią Tėvynę brangiausią...“

Alfonsas Lipnickas

RAUDA TEBEAIDI

Iš dvidešimties metų laiko perspektyvos Leono Barausko artimiesiems vis prisimena ši rauda, jo netekus.

Sudiev, sudiev man laikas eit, Nes taip man skyrė Viešpats; Einu su viltimi tenai – Ramybėn Tėvo amžino...

Aktorius Leonas Barauskas mirė 1975 m. kovo 22 d., ištiktas mirtino širdies smūgio, palikęs mylimus vaikus – Andrių ir Viktorą, žmoną Danutę, seseris JAV, Kanadoje ir Lietuvoje.

Savo didelėje šeimoje Leonas buvo mylimas, bet taip pat su meile laukiamas lietuviškoje scenoje. Poezijos vakaruose, operos, dramose ir linksmuose komedijų spektakliuose – visur aidėjo jo skaitymas, deklamavimas. Leonas buvo lietuvių visuomenės žmogus, jos nuosavybė. Deklamuojamo ar skaitomo kūrinio derinys, jo unikalus balso tembras ir išraiška stipriai paliesdavo klausančiuosius. Vienokis jis buvo „Baltaragio malūno“ Girvainis, kitoks „Milžino paukštmės“ vysk. Zbignievo vaidmenyje, o dar kitoks Dariaus Lapinsko „Lokio“ operoje, ar pasakotojas „Jūratės ir Kastyčio“ balete.

Čia jis sveikina „brolius žemaitėlius“; toks paprastas, nuoširdus lietuviško kaimo mylėtojas, žemdirbys, J. Meko poeziją skaitydamas; Algimantą Mackų deklamudamas jis jau – istorijos žmogus, o iš skausmo plytanti širdimi prabyla kaip Putino „Vivos plango“ Vaidila...

Leonas Barauskas.

Praėjo 20 metų nuo aktorius Leono Barausko mirties, bet, modernios technikos dėka, iš plokštelių, garsajuosčių galime girdėti jo balsą ir iš naujo išgyventi jo sukurtus vaidmenis. Jie įtikinantys ir artimi kiekvieno lietuvių širdžiai.

Br. V. K.

• 1980 m. vasario 20 d. JAV pranešė, kad jos atletai boikotuos tų metų vasaros olimpiadą Maskvoje, protestuodami prieš sovietų kariuomenę Afganistane.

Š.m. kovo 21 d. rytą, eidamas tarnybos pareigas Wyoming Dept. of Environmental Protection Agency, auto katastrofoje tragiškai žuvo

A.†A. PAULIUS A. MAČIUIKA

sulaukę vos 30 metų.

Laidojamas Storrs, CT šeštadienį, kovo 25 d. 10 val. ryto iš St. Thomas Aquinas bažnyčios.

Liūdi: tėvai, brolis Jonas, sesuo Laura, teta Birutė Kožicienė, pusbroliai Rimas ir Aidis Kožicos su šeimomis, dėdė Vytautas Mačiuka Lietuvoje ir kiti giminės bei draugai.

*Ir tada, kai metai tartum indas
Sutrupės be ženklų palengva –
Tavo siela, šukės suspidus,
Ir be žemės kūno bus gyva.*

B. Brazdžionis

P A D Ė K A A.†A. ELENA MAZURAITIENĖ GIRDAUSKAITĖ

Mano mylima Mamytė mirė 1995 m. kovo 10 d. ir buvo palaidota kovo 13 d. Calvary kapinėse, Hot Springs, Arkansas.

Nuoširdžiai dėkoju visiems, kurie suteikė Jai paskutinį patarnavimą ir palydėjo į Amžino Poilsio vietą.

Dėkoju kun. Alen Rosenau už maldas koplyčioje, už šv. Mišių atnašavimą ir palydėjimą į kapines.

Dėkingas Pranui Radžiui už rožinio sukalbėjimą prie karsto. Dėkoju už jautrius atsiveikimo žodžius šermenyse: Salomėjai Šmaižienei, kalbėjusiai Lietuvių Fondo ir radijo valandėles vardu, Stepui Ingainiui – Lietuvių Bendruomenės vardu.

Didelė padėka už įteiktas aukas šv. Mišioms, gražias gėles, ispūdingą giedojimą bažnyčioje, už pareiktas užuojautas žodžiu bei raštu ir už mirties pranešimus ir giesmes skirtas velionės atminimui per radijo laidas „Leiskit į Tėvynę“.

Dėkingas dėdei Jonui Girdauskui ir dėdinei Onai, atvykusiems į laidotuves iš Hamden, CT ir padėjusiems sunkioje gyvenimo valandoje.

Liūdinantis sūnus Vaidutis

A.†A. ALEKSANDRAI LIKANDERIENEI

mirus, dukroms – RITAI, ilgametei Dainavos ansamblio valdybos narei, dainavietei KRISTINAI, jų tėveliui EUGENIJUI ir broliui ANDRIUI su šeima iš gilios širdies reiškiamame nuoširdžiai užuojautą ir savo draugišku žodžiu norime paguosti Jus, netekusius brangios Mamytės ir Žmonos.

L.M.A. DAINAVA

Tragiškai žuvus

A.†A. PAULIUI MAČIUIKAI

didžios netekties valandą giliai užjaučiame GRAŽINĄ ir BENIŲ, LAURĄ ir JONĄ.

Alma ir Valdas Adamkai

A.†A. Dr. RIMGAUDUI BUDRIUI

mirus, reiškiamame giliai užuojautą broliui IGNIUI ir šeimai, žmonai ALDONAI, dukrai AUDREI, sesutei GRAŽINAI bei artimiesiems ir kartu liūdimė.

Rimvydas ir Genė Rimkai

A.†A. KAZIMIERUI VALIUI

mirus, jo žmonai KATRYTEI, mūsų draugijos narei, dukrai ASTRAI su šeima ir sūnui ANTANUI ALKEVICIUI su šeima reiškiamame nuoširdžiai užuojautą.

Lietuvos Dukterų Draugijos
Melrose Parko Skyrius

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

„Ar tai galėtų būt“, dainuos Margarita Momkienė ir Lietuvių operos moterų choras (iš Gaetano Donizetti operos „Meilės elektrai“) „Draugo“ koncerte balandžio 2 d., 3 val. p.p., Jaunimo centro didžiojoje salėje. Tai tik viena ištraukėlė iš labai gausios ir aukšto lygio meninės programos, kurią atliks Lietuvių operos choras, diriguojamas muz. Alvydo Vasaičio, ir didelis būryt solistų. Paskubėkite įsigyti bilietus: „Seklyčioje“ ir „Draugo“ administracijoje.

Muzikai Ričardas Sokas ir Manigirdas Motekaitis akompanuos Lietuvių operos chorui ir solistams „Draugo“ metiniame koncerte balandžio 2 d.

Prieš kiek laiko „Draugo“ buvo rašyta, kad Vilniaus naujamiestyje buvo pradėta statyti Palaimintojo Jurgio Matulaičio bažnyčia, tačiau jos statyba įstrigo dėl lėšų stokos. Po to, kai kun. Donald Petratis, MIC, apie tai paskelbė mūsų dienraštyje, jau atsiliepė keletas asmenų su aukomis bažnyčios statybai ir kunigų seminarijai Vilniuje. **Sofija Vebrienė** Oak Lawn, IL, paaukojo 75 dol. Palaimintojo Jurgio Matulaičio bažnyčiai ir 75 dol. seminarijai; **Emilija Kieliene**, Willow Springs, IL – 100 dol. statybai; **Zuzana Stakauskas**, Rockford, IL – 150 dol. statybai. Jeigu kas norėtų prisidėti prie šio kilnaus darbo Dievo garbei ir Lietuvos tikinčiųjų gerovei, čekių rašyti Provincial-Marian Fathers, 6336 S. Kilbourn Ave., Chicago, IL 60629-5585, būtina pažyminti, ar jie skiriami seminarijai, ar bažnyčios statybai.

„Sietuvos“ skautininkų ir vyr. skaučių draugovės metinė šventė sekmadienį, kovo 26 d., 2 v. p.p. vyks Condessa del Mar, 12220 So. Cicero. Visos sesės, viešnios ir svečiai kviečiami dalyvauti.

„Seklyčioje“ kovo 9 d. susitikę (iš kairės) LB Krašto valdybos Socialinių reikalų tarybos pirm. Birutė Jasaitienė, „Margučio“ radijo vedėjas Petras Petrutis ir rašytoja-poetė-tremtinė Antanina Garmutė.

x „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis, dėkoja už aukas padėti daugybei vaikams, invalidams vaikams ir našlaičiams: Frank Janulis \$25, Jadvyga Povilaitienė \$60, Regina Snarskienė \$20 ir Suzy Daux didelį kiekį gerų rūbų. Ačiū! „Saulutė“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089. (Tel. 708-541-3702, 708-537-7949) TAX ID #36-3003339.

x Parduodame bilietus kelionėms į Lietuvą ir į visus pasaulio kraštus geriausiomis kainomis. Skambinti: T. Lesnaukskienei, TravelCentre, Ltd., tel. 708-526-0773.

x Siuntiniai į Lietuvą laivu per TRANSPAK. Skubiems siuntiniams – AIR CARGO. Maisto siuntiniai nuo \$29 iki \$98. Produktai aukštos kokybės. Du populiariausi tai \$39 šventinis siuntinys ir 55 sv. įvairaus maisto už \$98. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

Metinis Lietuvių fondo visuotinis narių suvažiavimas, jau trisdešimt antrą kartą, vyks kovo 25 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Kviečiami ne tik LF nariai, bet ir visuomenė. Registracija 8:30 - 10:30 val. r., darbo posėdis – 9:30 val. r.

Neturintiems susisiekimo priemonių, bus parūpintas autobusas, kuris nuo „Seklyčios“ Marquette Parke išvažiuos 8 val. r., o nuo Nekalto Prasidėjimo bažnyčios Brighton Parke – 8:15 val. r. Dalyvaujantieji posėdyje bus pavaišinti priešpiečiais. Pasaulio lietuvių centras randamas: 14911 127th St., Lemont, IL, tel. 708-257-1616.

Lietuvių fondo metiniame susirinkime galima diskutuoti rūpimus, su fondu susietus, klausimus, pareikšti savo nuomonę, atiduoti balsą už patinkamus kandidatus į fondo valdybą. Svarbu, kad žmonės gausiai susirinktų ir suvažiavimą ir išsikabėtų, tuomet bus mažiau „užkulisinių“ nepasitenkinimų ir murmėjimų.

Kun. Ričardas Mikutavičius, Arkangelo Mykolo (Igulos) bažnyčios klebonas Kaune, praves misijas-rekolekcijas Šv. Antano parapijoje, Cicero, Ill., šią savaitę, vakarais, pradėdamas ketvirtadienį, kovo 23 d. Iškalbingas pamokslininkas ir poetas rekolekcijų tema pasirinko „Išganymo vyksmas pasaulyje ir žmogus“. Ketvirtadienį, penktadienį ir šeštadienį rekolekcijos vyksta 6:30 val. v.; baigiasi sekmadienį, kovo 26 d., Mišiomis 11 val. ryte. Kas vakarą bus Mišios kartu su įvairiomis tradicinėmis Gavėnios pamaldomis: ketvirtadienį – Kryžiaus keliai, penktadienį – Susitaikinimo sakramento pamaldos, tai bus proga asmeniškai prieti išpažinties, šeštadienį – „Graudūs verksmai“.

LITUANISTIKOS KATEDROS DOKTORATO ŠVENTĖ

Prieš 14 metų Illinois universitete Čikagoje įsteigta Lituanistikos katedra šiemet suteikė pirmąjį lituanistikos mokslų doktoratą. Jį pelnė Dalia Kučienienė, parašiusi disertaciją „Žemaitė Amerikoje“. Ši disertacija išleista gražiai apipavidalinta knyga, tuo pačiu vardu, kurios pristatymas ir autorės pasiekimų pagerbimas įvyko kovo 19 d. Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus Gintaro salėje.

Šventę ruošė JAV LB Švietimo taryba, vadovaujama Reginos Kučienės. Šventėje dalyvavo Lituanistikos katedros vedėja prof. dr. Violeta Kelerienė, svečiai-dėstytojai-lituanistai iš Lietuvos: prof. dr. Albertas Zalatorius ir dr. Giedrius Subačius, 3 aspirantai iš Lietuvos, čia katedroje ruošią doktoratus ir keletas studentų. Dalyvavo katedros steigėjas ir fondo pirm. Vytautas Kamantas, PLB pirm. Bronius Nainys, gen. garbės konsulas Vaclovas Kleiza, artimieji, draugai, giminės, kolegos, apie 126 asmenys.

Šventę pradėjo Regina Kučienė. Visus pasveikinusi, pasidžiaugusi šia ypatinga proga ir disertacijoje „surasta“ nauja Julija Beniūševičiūtė-Zymantienė-Zemaitė Amerikoje, priminė, kad be dvasios kultūros gyvenimas yra tuščias. Supažindinti su autore pakvietė „Draugo“ kultūrinio priedo redaktore Aušrelę Liulevičienę. Prelegentę pateikė labai kruopščiai išstudijuotus dr. D. Kučienienės gyvenimo kelių vingius bei jos kultūrinę, visuomeninę, vokalinę, kūrybinę veiklą. Supažindinimą su knyga „Žemaitė Amerikoje“ atliko katedros doktorantė Karilė Vaitkutė. Gal svarbiausia, kad ši knyga papildė ir patikslina bolševikmetėje Lietuvoje komunistų iškreiptą Žemaitės veidą, ją padarant komunizmo skleidėją.

Dėl susidėjusių aplinkybių ALTO Čikagos skyriaus valdybos ir tarybos posėdis nukeliamas į kovo 31 d., penktadienį, 6 val. vak., ALTO centro patalpose, 6500 S. Pulaski Rd. Visi valdybos ir tarybos nariai prašomi atkreipti dėmesį į pakeistą datą.

Asta Banionytė, JAV LB Krašto valdybos Vašingtono įstaigos direktorė, sutiko koordinuoti „Pagalba Lietuvai“ konferencijos programos temą: „Ryšiai/Santykiai su JAV valdžios instancijomis“. „Pagalba Lietuvai“ konferencija įvyks gegužės 13-14 d. Čikagoje.

x **Elytė ir Antanas Yakaitis**, iš Franklin Square NY, yra nauji Lietuvos našlaičių globėjai atsiantę \$150 metinį našlaičių globos mokestį. Dėkojame! „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

x **Lietuviai Skautai** iš Hartford CT, rašo: „Suprasdami Lietuvos našlaičių sunkią būklę ir juos užjausdami, Hartfordo lietuviai skautai ir skautės siunčia \$300 – dviejų našlaičių globos metinį mokestį“. Pasirašė J. Beniūnas. Geriems skautams dėkojame! „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

x **A. A. Pranės Ivanauskienės atminimui** Regina ir Bronius Snarskiai ir Birutė Kožienė atsuntė \$40 auką „Saulutei“, Lietuvos vaikų globos būreliui paremti vargstančius vaikus Lietuvoje. „Saulutė“ dėkoja ir nuoširdžiai užjaučia a. a. Pranės Ivanauskienės artimuosius.

Knygos ištraukas labai meistriskai skaitė Rima Polikaitytė ir dr. Audrius Polikaitis. Autorę sveikino Čikagos konservatorijos prof. dr. Enrique Areas, pas kurį dr. Dalia mokėsi dainavimo, su kuriuo 1972 m. koncertavo Oriento kraštuose. Jis prieš sveikinimo jungė du pianino koncerto kūrinys, visus palydėtus garsiais aplodismentais. Sveikino ir prof. V. Kelerienė, nušviesdama dabartinę katedros būklę, tikėdamasi, kad antrasis lituanistikos doktoratas neužtruks 14 metų.

Sveikinimus pradėjo kon. V. Kleiza, padėkdamas už Žemaitės tikrojo veido atskleidimą ir parodymą jos veiklos Amerikoje. PLB pirm. B. Nainys sveikino autorę, pasidžiaugdamas jos veržlumu, igytu pirmuoju doktoratu katedroje. Vytautas Kamantas ypač sveikino ir dr. Dalios mamą M. Noreikienę, vyrą, „Lituanus“ leidėją, Joną Kučną, dukrą Silviją, nes be jų tautos kalbą ar šiandien švęstume knygos bei katedros doktorato šventę. Lietuvių fondo vardu sveikino tarybos pirm. Marija Remienė, pasidžiaugdama, kad moksle bei visuomenėje vis daugiau pasižymi moterys. Ateitininkų „Giedros“ korporacijos vardu sveikino J. Damušienė, įteikdama puokštę gėlių. Birutėių vardu sveikino J. Ivašauskienė, pagerbiant dr. Dalios mamą – birutietę, prisimenant tėvelį kapit. J. Noreiką, partizanų vadą – Generolą „Vėtra“, žuvusį tėvynėje. Raštu sveikino JAV LB k. v. pirm. adv. Regina Narušienė.

Šventės muzikinė dalis, be abejoj, rišosi su dr. Dalios puoselėtu muzikos ir dainos pasauliu. Šioje dalyje pirmiausia pasirodė jaunas violončelistas, Lituanistikos mokyklos 10-tos klasės mokinys, jau ikopęs į muzikos aukštumas, Marius Vygantas.

Šventei didelį įnašą padarė smuikininko-virtuozo iš Lietuvos Raimundo Katiliaus atlikti du kūriniai.

Programos pabaigai žodį tarė dr. Dalia Kučienienė. Ji dėkojo šios šventės rengėjai JAV LB Švietimo tarybai už tokį gražų renginį. Dėkojo Lituanistikos katedros vadovybei, savo šeimai ir Arvydui Tamuliui, daug prisidėjusiems prie studijų ir knygos paruošimo. Dėkojo mamai, tetai, draugams ir bendradarbiams bei visiems, į šią šventę atsilankiusiems ir sveikinusiems.

Šventę užbaigė ją labai sėkmingai suruošusi, Regina Kučienė, visiems padėkodama už dalyvavimą ir pakviesdama prie kavutės ir vaišių. Jų metu buvo pakelti šampano tostai su „Ilgiausių metų“ dainos linkėjimais dr. Daliai Kučienienei. Knyga buvo gaunama šventėje.

Bronius Juodelis

Illinois gubernatorius Jim Edgar (kairėje) ir Casimir Oksas, kurį gubernatorius pakvietė į Illinois Department of Corrections patariamąją tarybą jaunamiečių reikalams.

Muz. Ričardas Sokas (prie fortepijono) ruošia Švč. M. Marijos Gimimo parapijos chorą religiniam koncertui, kuris vyks Verbu sekmadienį, balandžio 9 d., parapijos bažnyčioje. Čia matome uoliai repetuojančius choro vyrus.

IŠ ARTI IR TOLI

RUOŠIAMA MOKSLINĖ KONFERENCIJA

Šiemet, rugšėjo mėnesį, Vilniuje įvyks mokslinė konferencija „Lietuvių etninės kultūros krikščioniškieji aspektai“. Ją rengia Lietuvių katalikų mokslo akademija. Konferencija turi tikslą atskleisti krikščioniškosios ir etninės kultūros sąsajas bei sąveiką kalendorinėse šventėse, papročiuose, folklore, liaudies dailėje ir kt.

Noritins dalyvauti yra prašomi iki š. m. balandžio 10 d. pranešti savo paskaitos temą ir duomenis apie save (vardą, pavardę, adresą, telefoną, darbo vietą) Lietuvių katalikų mokslo akademijos Centro valdybai (A. Jakšto 9, 2600 Vilnius).

Pranešimai bus spausdinami. Konferencijos tikslai data bus paskelbta vėliau.

LARK MOTERŲ S-GOS SUSIRINKIMAS

Vasario 7 d. Florida Power patalpose vyko LARK moterų s-gos 76 kuopos susirinkimas, kurį pradėjo pirm. V. Lesnaukskienė, pasidžiaugdama svečiu iš Putnamo prel. V. Balčiūnu. Trys viešnios O. Senkuvienė, A. Tamulionienė ir M. Juozaitienė įstojo į sąjungos nares. Malda sukalbėjo kun. S. Ropolas, OFM, pasimeldžiant už sergančias ir mirusias nares. Po to buvo einamieji reikalai ir naujos valdybos rinkimai. Narėms prašant, dabartinė valdyba sutiko pasilikti sekantiems metams. Trumpą žodį tarė prel. V. Balčiūnas. Pirmininkė perskaitė prašymą parūpinti Lietuvai mišiolus.

Po susirinkimo narės ir svečiai vaišinos skaniai pagaminutu maistu. Pirm. padėjo visoms už dalyvavimą, vaišių paruošimą. Malonūs pokalbiai dar ilgai tęsėsi po susirinkimo.

MIRĖ DAILININKAS VYTAUTAS KASIULIS

Kovo 12 d., eidamas 77 metus, po sunkios ligos mirė žinomas išėivys lietuvių dailininkas Vytautas Kasiulis, gyv. Prancūzijoje.

Vytautas Kasiulis mokėsi Kauno meno mokykloje, 1941 m. baigė Kauno taikomosios dekoratyvinės dailės institutą ir buvo pakviestas jame dėstyti.

Pasitraukęs į Vakarų, dėstė Freiburge, V. K. Jonyno vadovaujamoje meno mokykloje. 1948 metais apsigyveno Paryžiuje, dirbo įvairius darbus, bet jau 1950 m. tapo žinomas Paryžiaus meno pasaulyje. Viename prestižiniame konkurse Vytauto Kasiulio paveikslas „Motinystė“ laimėjo 11 vietą ir drauge su kitais 49 premijuotais darbais buvo nuvežtas į parodą New Yorke. Nuo tada lietuvių emigranto kūryba susidomėjo ir Prancūzijos, JAV, Skandinavijos šalių kolekcionieriai, savo kūrinių parodas dailininkas rengė Paryžiuje bei kituose Prancūzijos miestuose.

Didžiausią Vytauto Kasiulio kūrybinio palikimo dalį sudaro tapyba, tačiau dailininkas yra sukūręs ir litografijų, scenovaizdžių. Vytauto Kasiulio paveikslų turį Lietuvos Dailės muziejus, taip pat Kauno Mykolo Žilinsko galerija. (Elta)

„TRAKŲ“ RINKTINĖS DVIDEŠIMTMETIS

Lietuvos Šaulių s-gos išėivijoje „Trakų“ rinktinė balandžio 23 d. Worcesteryje iškilmingai švęs savo veiklos dvidešimtmetį. Šventė bus pradėta 10 val. r. šv. Mišiomis Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje, prisimenant visus mirusius rinktinės narius, es. Po Mišių bus padedamas vainikas prie šventoriuje šaulių pastatyto paminklo Žuvusiems už Lietuvos laisvę. 1 val. p.p. Maironio Parke ruošiamas akademija, vaišės ir meninė programa, kurią atliks aktorius Vitalis Žukauskas iš New Yorko ir estradinis dainininkas Žilvinas Būbelis iš Dorchesterio. Visi Worcesterio ir apylinkių lietuviai kviečiami dalyvauti.

KULTŪRINĖ POPIETĖ BOSTONE

Jau vienuoliktą metą Bostono tautodailininkai Verbu sekma dienų rengia Kultūrinės popietės, kurių metu vyksta tautodailės ir velykinių margučių parodos, o popietės programos skiriamos lietuvių kultūrinėms apraškomis. Šių metų renginys vyks balandžio 9 dieną, 3 val. p.p., Lietuvių klubo III aukšto salėje, 368 W. Broadway, S. Bostone. Kalbės viešnia iš Čikagos, „Draugo“ kultūrinio priedo redaktorė Aušrelė Liulevičienė. Vyks tautinių juostų paroda. Velykinių margučių parodoje bus didelis pasirinkimas, nes dalyvaus bent penkis šios srities menininkės su savo margučiais. Prie knygų bei leidinių stalo bus galima įsigyti naują dr. Stasio Goštauto redaguotą knygą „Čiurlionis: Painter and Composer“. Po programos atsilankiusieji bus vaišinami lietuvišku raguoliu.

SKELBIAMAS RELIGINIS KONKURSAUS

Prel. Juozas Prunskis (kaip ir anksčiau), šiais metais skiria pirmąjį Krikščioniškosios idealų premiją. Premijos suma 4,500 dol. Konkursui gali būti siunčiami šie darbai:

1. Krikščioniškosios idealų ugdomasis projektas, jam visiškai suplanuotas ir vykdomas, kartu su finansine sąmata.

2. Vienas religinis veikalas, paties autoriaus parašytas arba išverstas, perrašytas rašomąja mašinėle, dar neišleistas.

Projektas ar veikalas pasirašomas slapyvardžiu. Atskirame, užklijuotame voke pridedama tikroji autoriaus pavardė adresas ir telefonas. Konkursas medžiaga siunsti iki 1995 m. rugpjūčio 1 d. šiuo adresu: Sisters of the Immaculate Conception, Religinis konkursas, 600 Liberty Highway, Putnam, CT 06260-2503.